

Analýza oběžného majetku ve vybrané společnosti

Pavλίna Malinová

Bakalářská práce
2016

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Pavčina Malinová**
Osobní číslo: **M13026**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza oběžného majetku ve vybrané společnosti**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretické poznatky týkající se oběžného majetku, jeho složek, oceňování, účtování a finanční analýzy.

II. Praktická část

- Charakterizujte vybranou společnost.
- Analyzujte oběžný majetek, jeho složky, oceňování a účtování.
- Vypracujte finanční analýzu ve vybrané společnosti a na základě analýz navrhněte doporučení pro zlepšení finančního hospodaření ve společnosti.

Závěr

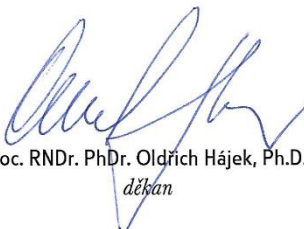
Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firem. Vydání první. Praha: C.H. Beck, 2015, 342 stran. ISBN 978-80-7400-538-1.
LOUŠA, František. Zásoby: komplexní průvodce účtováním a oceňováním. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2012, 180 s. ISBN 978-80-247-4115-4.
PILÁTOVÁ, Jana a Jaroslav RICHTER. Pohledávky a jejich řešení v podnikové praxi: praktická řešení a vzory, daňová a účetní problematika, vybraná související ustanovení. 2. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, 119 s. ISBN 978-80-7263-678-5.
WARREN, Carl S. Survey of accounting. 7th ed. Stamford, CT: Cengage Learning/South-Western, c2015, 701 s. ISBN 978-1-285-18348-0.

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Eva Kolářová, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: 15. února 2016
Termín odevzdání bakalářské práce: 16. května 2016

Ve Zlíně dne 15. února 2016

doc. RNDr. PhDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Miloš Král, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 11.5.2016

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá analýzou oběžného majetku ve společnosti, která obchoduje s hutním materiálem. Cílem bakalářské práce je navrhnout doporučení pro zlepšení finančního hospodaření ve společnosti. Aby bylo dosaženo tohoto cíle, bylo nutné nejprve provést literární rešerši týkající se oceňování, účtování jednotlivých složek oběžného majetku, finanční analýzy. Následně byly získané poznatky aplikovány na vybranou společnost. V praktické části bylo nejdříve popsáno oceňování a dále účtování konkrétních účetních případů, které se ve společnosti běžně vyskytují, a závěrem byla provedena finanční analýza oběžného majetku. Na základě provedených analýz byly společnosti doporučeny návrhy, které by zlepšily její stávající situaci.

Klíčová slova: oběžný majetek, oceňování, účtování, zásoby, pohledávky, krátkodobý finanční majetek, finanční analýza.

ABSTRACT

This thesis analyses the current assets of the company, which trades with metallurgical products. The aim of the thesis is to propose recommendations for improving the financial management in the company. To achieve this objective, it was necessary to perform a literature search for valuation, accounting for the individual components of current assets, financial analysis. Subsequently, the acquired knowledge is applied to the selected company. In the practical part was first described valuation and accounting specific accounting cases, which are commonly found in the company, and finally was performed the financial analysis of current assets. Based on the analyses were recommended for company proposals that would improve the current situation.

Keywords: current assets, valuation, accounting, inventory, accounts receivable, short-term financial assets, financial analysis.

Ráda bych poděkovala vedoucí mé bakalářské práce Mgr. Evě Kolářové, Ph.D. za odborné rady při psaní této bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat společnosti za poskytnuté materiály a čas, který mi věnovali, velký dík patří především paní účetní, která mi se vším ochotně poradila. Nemalý dík patří i mé rodině, která mě ve všem podporovala.

OBSAH

ÚVOD	8
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 OBĚŽNÝ MAJETEK	11
1.1 ZÁSoby.....	11
1.1.1 Struktura zásob.....	12
1.1.2 Oceňování	13
1.1.3 Účtování	14
1.2 POHLEDÁVKY.....	18
1.2.1 Členění pohledávek.....	18
1.2.2 Oceňování	19
1.2.3 Účtování	20
1.2.4 Faktoring	23
1.3 KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK	23
1.3.1 Členění	23
1.3.2 Účtování a oceňování	23
2 FINANČNÍ ANALÝZA	26
2.1 HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA	26
2.2 ČISTÝ PRACOVNÍ KAPITÁL.....	27
2.3 UKAZATELE LIKVIDITY	28
2.3.1 Běžná likvidita	28
2.3.2 Pohotová likvidita	29
2.3.3 Peněžní likvidita.....	29
2.4 UKAZATELE AKTIVITY.....	29
2.4.1 Doba obratu a rychlost obratu zásob.....	30
2.4.2 Doba obratu a rychlost obratu pohledávek.....	30
2.4.3 Doba obratu a rychlost obratu závazků.....	31
2.4.4 Obratový cyklus peněz.....	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	32
3 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI	33
3.1 ČINNOSTI PODNIKÁNÍ	33
3.2 VIZE SPOLEČNOSTI	34
3.3 ÚČETNICTVÍ VE SPOLEČNOSTI	34
3.4 ODVĚTVÍ	35
4 ZÁSoby	36
4.1 STRUKTURA ZÁSOb	36
4.2 OCEŇOVÁNÍ	36
4.3 ÚČTOVÁNÍ.....	37
5 POHLEDÁVKY	43

5.1	OCEŇOVÁNÍ	43
5.2	ÚČTOVÁNÍ.....	43
5.3	FAKTORING	47
6	KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK.....	48
6.1	PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY V POKLADNĚ.....	48
6.2	PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY NA ÚČTECH	49
6.3	PENÍZE NA CESTĚ.....	50
7	FINANČNÍ ANALÝZA	51
7.1	VERTIKÁLNÍ A HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA	51
7.2	ČISTÝ PRACOVNÍ KAPITÁL.....	53
7.3	UKAZATELE LIKVIDITY	53
7.4	UKAZATELE AKTIVITY.....	54
8	ZHODNOCENÍ ANALÝZ A DOPORUČENÍ	58
	ZÁVĚR	60
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	61
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	64
	SEZNAM OBRÁZKŮ	65
	SEZNAM TABULEK.....	66

ÚVOD

Majetek je pro každou společnost velmi důležitý, ovšem každá společnost vyžaduje jinou strukturu svého majetku, která se odvíjí od její podnikatelské činnosti. V této bakalářské práci se zaměřím na majetek oběžný, který je pro podnik velmi důležitý, zejména kvůli své likvidnosti. Oběžný majetek zajišťuje v podniku plynulost výroby díky existenci dostatečného množství zásob, přechází v pohledávky a mění se zase zpět na peněžní prostředky, tento proces má v podnicích nezastupitelnou úlohu. Je také velmi důležité, aby si každý podnik sledoval výši jednotlivých položek oběžného majetku, jelikož je v něm vázáno značné množství peněžních prostředků. Významným ukazatelem pro zhodnocení situace v podnicích je finanční analýza, na základě které si uděláme přehled o hospodaření daného podniku, proto bude využita tato analýza i v mé bakalářské práci a bude se zaměřovat na analýzu oběžných aktiv.

Oběžný majetek bude analyzován ve společnosti, která se zabývá dodávkou hutního materiálu a poskytováním služeb s tímto materiálem souvisejících. Jelikož tato společnost nic nevyrábí a pouze s daným materiálem obchoduje, bude velmi zajímavé sledovat strukturu jednotlivých položek oběžného majetku právě v tomto podniku.

V této bakalářské práci se zaměříme především na oceňování a účtování jednotlivých složek oběžného majetku, uvedu konkrétní příklady účetních příkladů, které jsou typické právě pro tuto společnost. A dále se zaměřím na finanční analýzu oběžného majetku, tato analýza bude prováděna za období 2012 – 2014. Prostřednictvím finanční analýzy zjistím, jak společnost hospodaří se svým oběžným majetkem. Především se zaměřím na to, jakou strukturu má tento majetek a to využitím vertikální a horizontální analýzy, množství jednotlivých položek oběžného majetku bude ovlivňovat i další ukazatele finanční analýzy, např. zjistíme, zda má společnost i dostatečný volný pracovní kapitál, který jí zbyde po úhradě svých závazků. Dále bude zkoumáno to, jak jsou jednotlivé složky oběžného majetku likvidní a jaká je doba a rychlost obratu jednotlivých položek. Pro co nejlepší zhodnocení bude společnost srovnávána i s příslušným odvětvím, do kterého spadá.

Cílem této bakalářské práce bude analyzovat oběžný majetek ve vybrané společnosti a na základě analýz navrhnout společnosti případné doporučení pro zlepšení její stávající situace.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Tato bakalářská práce se zabývá analýzou oběžného majetku ve vybrané společnosti, která obchoduje s hutním materiálem a poskytuje dodatečné služby, které s tímto materiálem souvisejí. Ve vybrané společnosti je zkoumáno oceňování jednotlivých položek oběžného majetku a také účtování specifické pro tuto společnost. Dále je řešena struktura jednotlivých položek oběžného majetku, to jak jsou schopny tyto části uhradit závazky společnosti, jaká je jejich likvidita, rychlost a doba obratu. K tomu je využito finanční analýzy, která zkoumá jednotlivé ukazatele za období roků 2012 až 2014 a následně jsou hodnoty porovnány s příslušným odvětvím, aby došlo k lepší interpretaci výsledků.

Hlavním cílem bakalářské práce je analyzovat oběžný majetek ve společnosti a na základě analýz navrhnout opatření, které povedou ke zlepšení finančního hospodaření v analyzované společnosti.

Ke splnění tohoto hlavního cíle je zapotřebí nejprve provést rešerši dostupných literárních pramenů, které se zabývají oběžným majetkem a také oblastí finanční analýzy, tímto způsobem je zpracována teoretická část bakalářské práce.

V praktické části jsou použity zejména teoretické metody, jako jsou analýza a srovnání. Nejprve dochází k analýze oběžného majetku ve vybrané společnosti, k zjištění, jakým způsobem společnost oceňuje a účtuje o svém oběžném majetku. Dále dochází k sběru dat prostřednictvím účetních výkazů společnosti a dat vydávaných Ministerstvem průmyslu a obchodu. Následně jsou tyto data analyzována prostřednictvím jednotlivých ukazatelů finanční analýzy a jsou zkoumány jejich jednotlivé vztahy a závislosti. Je také využito metody srovnání a to s příslušným odvětvím, do kterého analyzovaná společnost spadá. Díky srovnání finančních ukazatelů s odvětvím jsou lépe interpretovány výsledky a je možné si udělat objektivnější představu o dosahovaných hodnotách, jelikož výsledné hodnoty nemusí například dosahovat hodnot doporučených, ale jsou podobné hodnotám v odvětví, což je mnohem důležitější.

Výsledkem je navržení příslušných opatření, které jsou důsledkem jednotlivých analýz, provedeným srovnáním a vyhodnocením vzájemných souvislostí mezi jednotlivými ukazateli.

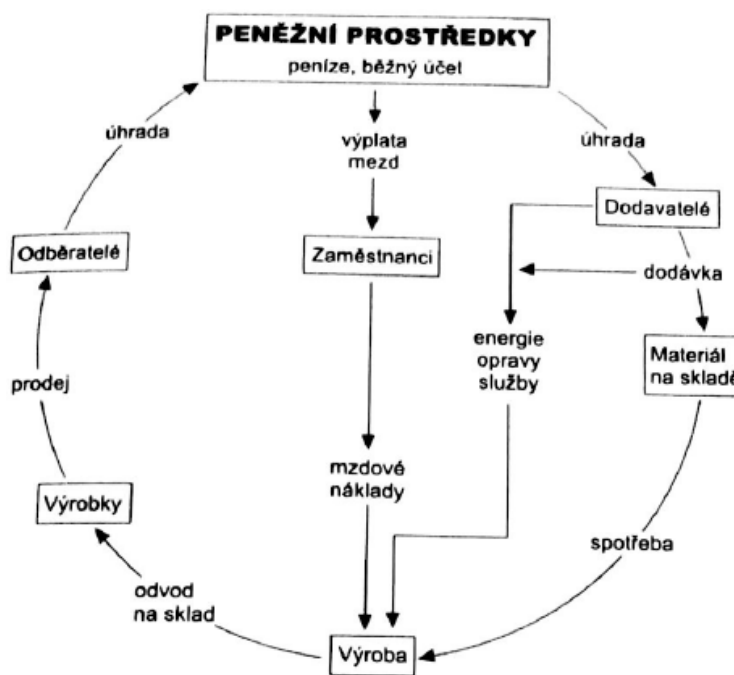
I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBĚŽNÝ MAJETEK

Majetek je nazýván oběžným, jelikož mění svou formu a to velmi rychle, u obchodních podniků obíhá pouze několik dní, u podniků výrobních až několik týdnů. Oběžný majetek se v podniku vyskytuje ve věcné podobě, v případě zásob a v podobě peněžní, v případě krátkodobého finančního majetku a pohledávek (Synek a Kislíngrová, 2015, s. 146).

Jelikož tento majetek neustále obíhá, předpokládá se, že jeho spotřeba bude do jednoho roku, výjimkou mohou být například dlouhodobě nedobytné pohledávky či neprodejné zásoby (Hrdý a Krechovská, 2013, s. 170).

Proces přeměny peněžních prostředků za pomoci různých forem oběžného majetku (jako jsou nakoupený materiál, výrobky vzniklé přeměnou materiálu ve výrobě) zpátky na peněžní prostředky prostřednictvím inkasa pohledávek můžete vidět na obrázku (Obr. 1).

Obr. 1 Schéma koloběhu oběžného majetku (Mrkosová, 2015, s. 13)

1.1 Zásoby

Kvůli existenci časového nesouladu mezi nákupem a prodejem jednotlivých druhů zásob vzniká také jejich potřeba v podniku (Hrdý a Krechovská, 2013, s. 177).

Zásoby jsou nezbytnou součástí podniku, ale na druhou stranu vážou velké množství peněžních prostředků, které by jinak mohly vydělávat například na účtu v bance nebo jinou investicí, což potvrzuje i Režňáková (2010, s. 105), která říká, že se v posledních letech na zásoby pohlíží jako na nezbytné zlo.

1.1.1 Struktura zásob

Členění zásob a obsahová náplň jednotlivých položek jsou dány dle vyhlášky č. 500/2002 Sb. v § 9 a jde konkrétně o materiál, nedokončenou výrobu a polotovary, výrobky, mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny, zboží a poskytnuté zálohy na zásoby (ČESKO, 2002).

Materiál

Mezi materiál řadíme (ČESKO, 2002):

- a) suroviny (základní materiál), které tvoří podstatu výrobku a přechází tedy zcela nebo zčásti do výrobku během výroby,
- b) pomocné látky, které netvoří podstatu výrobku, ale také do něj přímo vstupují,
- c) látky nezbytné pro zajištění provozu,
- d) náhradní díly,
- e) obaly a obalové materiály pokud nejsou dlouhodobým majetkem nebo zbožím,
- f) movité věci, jejichž doba použitelnosti nepřesahuje jeden rok, bez ohledu na pořizovací cenu,
- g) drobný movitý majetek, jehož doba použitelnosti překračuje jeden rok a o kterém je účtováno jako o zásobách,
- h) pokusná zvířata.

Zásoby vlastní výroby

Nedokončená výroba zahrnuje ty produkty, které nejsou materiálem ani hotovým výrobkem, ale prošly již jedním nebo více výrobními procesy. Polotovary také neprošly veškerými výrobními procesy, ale mohou být hotovým výrobkem určeným k prodeji. Výrobky jsou vyráběny s cílem prodeje mimo podnik, popřípadě ke spotřebě uvnitř podniku. Mezi zásoby řadíme dále zvířata, která si podnik nakoupil nebo jde o zvířata vlastní produkce (Mrkosová, 2015, s. 55).

Zboží

Na položce zboží zachycuje účetní jednotka movité věci a zvířata pořizovaná za účelem prodeje v budoucnu, dále výrobky, které byly přesunuty do vlastních prodejen. Mohou zde být zachyceny také nemovité věci, jestliže byly nakoupeny za účelem prodeje a pokud je splněna podmínka, že účetní jednotka tuto nemovitou věc nepoužívá, ani nevyužívá k pronájmu, a ani nezvyšuje cenu nemovitosti technickým zhodnocením (ČESKO, 2002).

1.1.2 Oceňování

Dle Strouhala (2013, s. 17-18) je oceňování teoretický a individuální koncept, který se většinou vyznačuje naprostou subjektivitou, i když je tato skutečnost zastírána faktem, že je oceňování založeno na matematickém výpočtu.

Problematikou oceňování se zabývají české účetní standardy pro podnikatele 015 v bodě 3 (Ministerstvo financí ČR, 1967-), který nás dále odkazuje na § 25 zákona o účetnictví a § 49 vyhlášky 500/2002 Sb.

Oceňování při pořízení

Zásoby při pořízení oceňujeme:

- 1) Pořizovací cenou – touto cenou oceňujeme nakoupené zásoby, jde o cenu, která je zvýšena o náklady, které s pořízením souvisejí, např. náklady na přepravu, skladování, pojištění, provizi a jiné (Louša, 2012, s. 22).
- 2) Vlastními náklady – takto oceňujeme zásoby, které byly vytvořeny vlastní činností, jedná se o přímé náklady, tj. zjizitelné na jednici výkonu (Louša, 2012, s. 15) a díky novele zákona o účetnictví je do oceňování zásob vlastními náklady požadováno zařadit také poměrnou část nákladů nepřímých, které jsou přiřaditelné k výrobku a vztahují se k době činnosti (Froschová, 2015), před touto novelou záleželo na účetní jednotce, zda nepřímé náklady do ocenění zahrne (Louša, 2012, s. 16).
- 3) Reprodukční pořizovací cenou – oceňujeme jí zásoby, které byly nabyty bezúplatně a zásoby, u kterých nejsou zjizitelné náklady vlastní činnosti (Louša, 2012, s. 16).

Oceňování při vyskladnění

Pokud je pořizován stejný druh zásob za různé ceny, tak společnost při úbytku zásob může využít následujících metod (Strouhal, 2013, s. 94):

- 1) skutečné ocenění, které je využito v případě nevýznamného množství zásob nebo pokud mají zásoby vysokou hodnotu,
- 2) metoda FIFO je založena na principu nejstarší pořizovací ceny, která je pro ocenění úbytku využita,
- 3) metoda váženého aritmetického průměru, pomocí které vypočítáme cenu zásob jako podíl zůstatku zásob v penězích k zůstatku vyjádřeném ve fyzických jednotkách,
- 4) metoda pevných cen, u tohoto způsobu ocenění je nutné vyskladnit zásobu v pevné ceně a také poměrnou hodnotu odchylek vypočítanou váženým aritmetickým průměrem.

Dle vyhlášky 500/2002 Sb. § 49 odstavce 3 (ČESKO, 2002) se musí u jednoho analytického účtu využít jen jeden z možných postupů oceňování, a v případě, že je pro oceňování využita metoda váženého aritmetického průměru, je nutno jej počítat minimálně jednou do měsíce.

1.1.3 Účtování

Se zásobami je spojena spousta účetních operací, my si ukážeme ty nejčastěji používané, jako jsou:

1. Účtování při pořízení

U pořizovaných zásob si účetní jednotka může zvolit způsob účtování a to buď účtování způsobem A nebo B. I když je účtování způsobem A mírně složitější, výhodou pro účetní jednotku je, že může kdykoliv zjistit výši zásob, jelikož je zaznamenáván počáteční stav, jednotlivé pohyby a konečný stav. U způsobu B nejsou evidovány jednotlivé přírůstky a úbytky zásob, skutečný stav je zjištěn až fyzickou inventurou na konci období. Účtovat způsobem A mohou všechny účetní jednotky, na rozdíl od účtování způsobem B, který nesmí používat účetní jednotky, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem (Mrkosová, 2015, s. 57).

Účtování způsobem A

Zásoby jsou nejčastěji pořízeny nákupem na fakturu nebo vlastní činností. Zásoby, které jsou pořízeny dodavatelským způsobem, se účtují přes účet pořízení materiálu (zboží), kde jsou sledovány i ostatní náklady související s pořízením. Zásoby je možno také účtovat přímo na účet materiál (zboží) na skladě, ale pokud jsou u pořizovaných zásob vedlejší pořizovací náklady, je vhodnější účtovat nejdříve přes účet pořízení (Mrkosová, 2015, s. 57).

O zásobách, které byly pořízeny vlastní činností se od 1. 1. 2016 (díky novele zákona o účetnictví č. 221/2015 Sb.) účtuje dle nového účtového rozvrhu v účtové skupině 58, což je změna stavu zásob vlastní činnosti, přírůstek zásob tedy bude účtován ve prospěch jednotlivých účtů v této účtové skupině a zároveň s účty v účtové skupině 12 (zásoby vlastní činnosti), dle jednotlivých druhů zásob (Froschová, 2015).

Účtování způsobem B

Na rozdíl od způsobu A se zde nepoužívá účet pořízení materiálu (zboží), je použit pouze účet materiál (zboží) na skladě, na který se účtuje jen na začátku a na konci účetního období. Nákup materiálu (zásob) se účtuje přímo do spotřeby přes účet spotřeba materiálu nebo prodané zboží, na tyto účty se také účtují převody počátečních a konečných stavů zásob (Mrkosová, 2015, s. 134). Převod počátečního a konečného stavu zásob u zásob vlastní výroby se nově účtují přes účty v účtové skupině 58 a souvztačně s účty v účtové skupině 12 (Žídková, 2015).

Účtování zásob rovnou do spotřeby

Některé položky zásob mohou být při pořízení účtovány přímo do spotřeby, jde o položky, které mají zanedbatelnou hodnotu a nemusí se tak rozpočítávat do období, ve kterém došlo k jejich využití (Louša, 2012, s. 43).

Pořízení zásob a DPH

Pokud společnost není plátcem DPH, vstupuje částka DPH do pořizovací ceny zboží a společnost nemá nárok na odpočet daně. U plátců daně se DPH při pořízení účtuje v účtové skupině 34, na straně má dáti a společnost má také nárok na odpočet daně na vstupu. Pokud je zboží pořízeno ze zemí Evropské unie, tak na daňovém dokladu DPH vyměřena není a odběratel si musí sám daň vyměřit, má tak současně nárok na odpočet daně na vstupu. Při pořízení zásob z třetích zemí se pořizovací cena musí zvýšit o clo, a ze zvýšené ceny může být teprve vypočítána DPH. DPH může být účtována pomocí analytického účtu k účtu 343 nebo pomocí Spojovacího účtu k DPH, účetní jednotka si může po obdržení daňového dokladu daň odečíst (Mrkosová, 2015, s. 62-65).

Při pořízení zásob v cizích měnách musí účetní jednotka použít kurs a tímto kursem cenu přepočíst. První možností je, že může použít kurs, který vyhlásila Česká národní banka v den, kdy byla splněna dodávka nebo kdy přišla faktura a tímto kursem cenu přepočíst. Druhou variantou je využití pevných kursů, jedná se o kurs vyhlášený také Českou národní bankou, ale účetní jednotka jej bude využívat pro období, které si stanoví (Louša, 2012, s. 17).

Plátcí DPH, kteří prodávají nebo nakupují s místem plnění v tuzemsku, použijí u vybraného druhu zboží (stanoveno zákonem o dani z přidané hodnoty) režim přenesení daňové povinnosti neboli reverse charge. Další podmínkou je, že základ daně bez DPH u vybraného zboží musí překročit částku 100 000 Kč. V režimu přenesené daňové povinnosti vystaví dodavatel fakturu bez daně a povinnost přiznat a zaplatit daň má odběratel, který si daň sám vyměří (Bohdalová, 2015).

Účtování při reklamaci

Při dodání zásob může dojít k nesouladu mezi dodavatelem a odběratelem, případně dopravcem, většinou se nesrovnalosti týkají samotných zásob, jelikož bylo dodáno jiné množství, kvalita nebo případně i jiný druh zásob, než bylo původně objednáno. Tyto situace řeší společnost na základě reklamačního řízení, kdy účtuje o pohledávce vůči dodavateli (případně dopravci) jako o ostatních pohledávkách a to v ceně smluvní, souvztažně se snížením účtu pořízení materiálu (zboží). O uznané reklamaci je účtováno prostřednictvím dobropisu, kdy dojde ke snížení závazku za dodavatele a snížení ostatních pohledávek (včetně účtování o DPH, je-li společnost plátcem). Reklamaci nemusí vždy dodavatel uznat, nebo ji uzná jen částečně, v takovém případě odběratel odepisuje neuznanou reklamaci jako provozní náklad na účtu odpis pohledávek a zároveň dojde ke snížení účtu ostatních pohledávek (Mrkosová, 2015, s. 120-122).

2. Účtování opravných položek

O opravné položce účtujeme v případě, že chceme dočasně snížit hodnotu zásob. Jedná se v podstatě o korekci pořizovací ceny, která se účtuje výsledkově (Strouhal, 2013, s. 99).

Účtování je provedeno přes účet tvorby a zúčtování opravných položek, souvztažně s účtem opravných položek k jednotlivým zásobám. Rozpuštění opravné položky účtujeme opačným způsobem. Pokud bychom chtěli snížit hodnotu zásob trvale, je proveden odpis, který se zaúčtuje jako snížení položky zásob proti nákladovému účtu manka a škody (Louša, 2012, s. 166).

3. Účtování manka a přebytku

V porovnání s ostatními rozvahovými položkami je právě se zásobami nejčastěji spjata inventarizace, a to díky jejich fyzické podstatě (Strouhal, 2013, s. 99). Manka a přebytky patří mezi inventarizační rozdíly, které musí účetní jednotka zaúčtovat do období, kdy došlo k jejich zjištění (Mrkosová, 2015, s. 127).

Manko

Manko vzniká v případě, kdy je skutečný stav nižší, než stav účetní. Dle jeho povahy a odpovědnosti zaměstnanců rozlišujeme manko do norem přirozených úbytků a ostatní manka nad stanovenou normu (Mrkosová, 2015, s. 127).

Normy přirozených úbytků jsou stanoveny vnitřní směrnici, takto stanovené normy musí být v souladu se skutečnými podmínkami a výše norem musí být opodstatněná. Úbytkům do normy nelze zabránit, jelikož jsou způsobeny přirozenými vlivy, např. seschnutí zásob, takto zjištěný úbytek se účtuje jako spotřeba materiálu. Ostatní manka jsou účtována jako manka a škody. Pokud je požadována náhrada po zaměstnanci, účtujeme o pohledávkách za zaměstnanci. (Mrkosová, 2015, s. 127).

Účetní jednotka si u zboží, které využívá pro realizaci své ekonomické činnosti, nárokuje odpočet daně, pokud je část tohoto zboží použita pro účely, které s ekonomickou činností nesouvisí (tedy i vznik manka), tak musí odvést daň na výstupu, dle principu neutrality DPH. Je nutné, aby účetní jednotka prokázala, jak manko vzniklo, protože v případě zaměstnance, který podepsal hmotnou odpovědnost, se nejedná se o zdanitelné plnění, ale je po něm požadována náhrada škody (Spáčilová, 2013).

Přebytek

O přebytku účtujeme v případě, kdy je skutečný stav zásob vyšší než stav v účetnictví. Přebytek je zachycen na účtu ostatní provozní výnosy a zároveň jako přírůstek zásob. Pokud je prokazatelné, že přebytek vznikl chybou v zaúčtování při vyskladnění, tak je přebytek účtován ve prospěch účtu spotřeba materiálu, respektive prodané zboží (Mrkosová, 2015, s. 127).

4. Účtování na konci roku

Při uzavírání účetních knih se může stát, že účetní jednotka nemá k dispozici potřebné doklady a to fakturu (případně jiný daňový doklad) a příjemku. V takovém případě musí být účtováno o materiálu (zboží) na cestě nebo dohadných účtech pasivních (Mrkosová, 2015, s. 125-126).

Pokud má účetní jednotka k dispozici fakturu, ale materiál (zboží) do konce účetního období nedorazil, tak dojde ke snížení účtu pořízení materiálu (zboží) a příslušný materiál (zboží) je přeúčtován na účet materiál (zboží) na cestě. Příjemka materiálu v následujícím účetním

období je zaúčtována jako přírůstek materiálu (zboží) na skladě a současně musí být snížena hodnota na účtu materiálu (zboží) na cestě (Mrkosová, 2015, s. 125-126).

Pokud má účetní jednotka k dispozici příjemku, ale faktura do konce účetního období nedorazila, tak účtujeme na základě vnitřního účetního dokladu na účet dohadné účty pasivní souvztažně se snížením účtu pořízení materiálu (zboží), je účtováno o ceně, která je obvykle určena dodacím listem nebo kupní smlouvou. V dalším účetním období účtujeme na základě faktury o zvýšení závazku vůči dodavateli souvztažně se snížením účtu dohadných položek pasivních (Mrkosová, 2015, s. 126).

Může nastat i situace, kdy nebyla zásoba přijata na sklad a současně není známa ani hodnota faktury, v takovém případě je účtována dohadná položka i zásoba na cestě. Pokud by byla do uzavření účetních knih přijata faktura, neměla by být účtováno o dohodné položce, ale účetní jednotka by měla použít účet výdaje příštích období, jelikož známe přesnou částku (Louša, 2012, s. 69). Dle názoru Františka Louši (2012, s. 69) je z důvodu věrného zobrazení účetnictví, vhodnější použít dohadný účet, jelikož se výdaje příštích období v rozvaze uvádí v přechodných účtech, na rozdíl od dohadných položek, které jsou uváděny jako závazek.

1.2 Pohledávky

Pohledávka je definována jako nárok věřitele vyžadovat po dlužníkovi splacení smluvené objednávky, po zaplacení dlužníkem, pohledávka věřiteli zaniká (Mrkosová, 2015, s. 162).

Pohledávky nejsou vnímány jen kladně, jak by se na první pohled mohlo zdát, z důvodu příjmů, které z nich firmě plynou. Nevýhodou je, že vážou určité množství peněžních prostředků a navíc velké množství pohledávek může zhoršit likviditu podniku. Ale na druhou stranu jsou nutné, jelikož se podnik prostřednictvím poskytování obchodního úvěru snaží o získání zákazníků (Hrdý a Krechovská, 2013, s. 181).

1.2.1 Členění pohledávek

Zaměříme se především na členění pohledávek dle místa jejich vzniku a dále dle splatnosti.

Dle vzniku můžeme pohledávky členit na (Šantrůček a Štědra, 2012, s. 11):

- pohledávky z obchodních vztahů, které vznikají vystavením platebního dokladu (dodacího listu) věřitelem a zanikají při úhradě smluvené částky dlužníkem. Tento typ pohledávek je nejčastěji využíván,

- pohledávky z peněžních půjček a bankovních úvěrů, nebo také pohledávky z dluhopisů,
- ostatní pohledávky, například pohledávky za zaměstnanci nebo za státem, z titulu placení daní.

Členění pohledávek na základě splatnosti

Dle (ČESKO, 2002) § 10 a § 11 vyhlášky 500/2002 Sb. k okamžiku sestavení účetní závěrky členíme pohledávky na krátkodobé a dlouhodobé, přičemž krátkodobé pohledávky jsou ty, jejichž doba splatnosti je jeden rok a kratší, pokud je tedy splatnost nad jeden rok, řadíme pohledávky mezi dlouhodobé a dále se mezi dlouhodobé pohledávky řadí odložená daňová pohledávka.

Pro rozčlenění pohledávek na krátkodobé a dlouhodobé je také nezbytné určit dobu, která zbývá do splatnosti pohledávky ode dne sestavení rozvahy, pokud tedy nastane doba splatnosti za více než dvanáct měsíců od rozvahového dne, je pohledávka dlouhodobá (Pilátová a Richter, 2011, s. 68).

Pohledávky, které jsou po lhůtě splatnosti, uvádí účetní jednotka v příloze k účetní závěrce, účetní jednotka také posoudí, jak moc podrobně je zde vykáže (Pilátová a Richter, 2011, s. 69).

Každá společnost může mít individuální členění pohledávek dle různých znaků, např. rozdělí pohledávky analyticky na základě různých měn nebo dle různých odběratelů a další.

1.2.2 Oceňování

Pohledávky oceňujeme k okamžiku jejího vzniku a to jmenovitou hodnotou, nebo v případě postoupení pohledávky pořizovací cenou (včetně nákladů související s pořízením). A dále pohledávky oceňujeme k okamžiku sestavení účetní závěrky (Pilátová a Richter, 2011, s. 46-47).

Dle Šantrůčka a Štědří (2012, s. 9) je oceňování pohledávek nesprávný pojem, jelikož má pohledávka svou jmenovitou hodnotu již od svého vzniku (stejně jako hodnota úroků nebo penále, které s pohledávkou souvisejí), spíše než o oceňování se jedná o odhadování hodnoty při postoupení pohledávky. S tímto tvrzením plně souhlasím.

1.2.3 Účtování

Seznámíme se základními operacemi při účtování pohledávek, v této bakalářské práci bude objasněno pouze účtování takových pohledávek, které eviduje mnou vybraná společnost, ostatní pohledávky nejsou předmětem této bakalářské práce.

Pro účtování pohledávek je vyhrazena účtová skupina 31. Na jednotlivých účtech jsou znázorněny pohledávky dle konkrétního druhu pohledávky, není zde však rozlišena krátkodobost nebo dlouhodobost pohledávky, to je na uvážení účetní jednotky, zda si rozliší jednotlivé účty analyticky (Mrkosová, 2015, s. 162).

Pohledávky z obchodních vztahů

Pohledávka vůči odběrateli je nejčastěji účtovanou pohledávkou, která je zachycena na účtu odběratele a souvztažně ve prospěch účtu tržeb, dle konkrétního typu tržeb, např. za vlastní výrobky, za zboží. Pokud je účetní jednotka plátcem DPH, je zde zachyceno také účtování o dani na straně účtu daň z přidané hodnoty (Mrkosová, 2015, s. 162).

Stejně jako u pořízení zásob, tak i v případě pohledávek je nutný přepočítání na českou měnu, pokud je hodnota faktury v cizí měně. Účetní jednotka si tedy musí zvolit kurz, který bude používat a také musí určit okamžik uskutečnění účetního případu, kterým bude buď den, kdy byla dodávka splněna, nebo den, kdy došlo k vystavení příslušného dokladu tj. faktury, daňového dokladu (Pilátová a Richter, 2011, s. 47).

Pokud je zboží nakupováno od osoby registrované k dani v jiném členském státě, jedná se o plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně na vstupu (Marková, 2016, s. 139).

Obdobně jako již bylo uvedeno u zásob i v případě prodeje zboží, je za daných podmínek účetní jednotka povinna použít režim přenesení daňové povinnosti.

Při prodeji zásob dochází k tržbám, které jsou zachyceny na výnosových účtech tržeb a to dle typu zásob, např. tržby za zboží, za materiál. Prodané zásoby musí být po prodeji vyskladněny a toto vyskladnění se zaúčtuje na účty prodané zboží (materiál) a dojde ke snížení účtu konkrétní zásoby (Mrkosová, 2015, s. 113).

Krátkodobé poskytnuté zálohy

Pokud dojde k zaplacení zálohy na provozní činnost před samotným splněním smluv ze strany dodavatele, tak účetní jednotka účtuje na účtu poskytnutých provozních záloh, ve výši zaplacené zálohy, která značí odchod peněžních prostředků. Následně, po realizaci dodávky je poskytnutá záloha přeúčtována na účet dodavatele. Záloha zahrnuje u plátců

DPH i daň z přidané hodnoty, kterou účetní jednotka zaúčtuje, jakmile obdrží daňový doklad, který je dodavatelem vystaven v okamžiku přijetí platby. Pro účely zúčtování zálohy je používán účet jiných závazků (Mrkosová, 2015, s. 165-166).

Jiné pohledávky

Mezi ostatní pohledávky patří například pohledávky za zaměstnanci, za státem a jiné pohledávky.

Ostatní pohledávky za zaměstnanci jsou účtovány v účtové skupině 33. Je zde účtováno především o zálohách, které byly zaměstnancům vyplaceny na různé účely, např. na pracovní cestu nebo na nákupy za hotové. O těchto zálohách je účtováno souvztačně s peněžními prostředky. Po předložení příslušného dokladu (např. o zaplacení při platbě za hotové) dojde ke snížení účtu pohledávek. Následně může dojít k vrácení nevyčerpané zálohy (účtováno na straně dal účtu) nebo doplatku (účtování na straně má dáti účtu), pokud byla záloha příliš malá (Mrkosová, 2015, s. 175).

Pokud je účetní jednotka plátce DPH, vznikají jí z tohoto titulu pohledávky vůči státu. Pokud je nakupováno zboží od plátce DPH, účetní jednotka má nárok na odpočet této daně, účtovaného na účtu DPH, nebo pokud účetní jednotka na zálohách zaplatila více, než je její celková daňová povinnost, účtuje o snížení pohledávky (Šteker a Otrusínová, 2013, s. 96).

Pohledávky, pro které není určen samostatný účet, jsou účtovány na účtu jiných pohledávek (Mrkosová, 2015, s. 181).

Opravné položky k pohledávkám

Pokud je na základě inventarizace nutné snížit dočasně hodnotu pohledávky a toto snížení není zachyceno jinak (např. reálnou hodnotou) je nutné vytvořit opravnou položku, tyto opravné položky nelze tvořit z důvodu zvýšení hodnoty (Pilátová a Richter, 2011, s. 57-58). Opravné položky jsou vytvářeny na pohledávky, které jsou rizikové, je zde například riziko, že nedojde k jejich splacení, nebo jde o nezaplacené pohledávky, u nichž se vede soudní spor (Mrkosová, 2015, s. 183).

Snížení hodnoty pohledávky je vyjádřeno prostřednictvím nákladového účtu – tvorba zákonných opravných položek z provozní činnosti, pokud se nejedná o zákonnou položku tak se účtuje na nákladový účet – tvorba opravných položek z provozní činnosti. Současně s nákladovým účtem je účtováno na účtu opravné položky k pohledávkám. Pokud již zanikne dů-

vod, pro který byla tato opravná položka tvořena, nebo pokud se pohledávka stane nedobytnou, dojde ke zrušení opravné položky a to na opačné strany účtů jako při její tvorbě (Mrkosová, 2015, s. 183).

Reklamace

Na rozdíl od účtování reklamace zboží ze strany odběratele, je účtování reklamace u dodavatele snazší, jelikož u dodavatele dojde pouze ke změně hodnoty fakturace (Louša, 2012, s. 67).

Pokud je reklamace uznána před tím, než zákazník fakturu zaplatil, účtuje se o reklamaci (na základě dobropisu) jako o snížení výnosů a snížení pohledávky za odběrateli. Pokud však zákazník fakturu uhradil, účtuje se reklamace jako zvýšení ostatních závazků a snížení výnosů. Plátce DPH účtuje také o této dani, tedy v případě reklamace snižuje také hodnotu DPH (Šteker a Otrusínová, 2013, s. 94-95).

Odložená daňová pohledávka

Odložený daňový závazek a pohledávku najdeme v účtové skupině 48, může vzniknout v případě, že účetní jednotka účtuje o odložené dani. Odložená daň nemá nic společného se skutečným placením daně, ale slouží především k tomu, aby byl účetní náklad, u kterého je povinnost platit daň z příjmů právnických osob přiřazen do odpovídajícího účetního období (Šantrůček a Štědra, 2012, s. 15).

Odložená daň je zjišťována z přechodných rozdílů, které vedou k odloženému daňovému závazku, tj. zdanitelný přechodný rozdíl nebo k odložené daňové pohledávce, tj. odčitatelný přechodný rozdíl (Šteker a Otrusínová, 2013, s. 232-233).

Odložená daňová pohledávka vzniká v případě (Šantrůček a Štědra, 2012, s. 15):

- rozdílu mezi účetní a daňovou hodnotou, a to u odpisovaného dlouhodobého majetku, dlouhodobého majetku, zásob a pohledávek, u kterých je tvořena opravná položka, při tvorbě rezerv, nebo v případě daňové ztráty minulých let,
- daňových ztrát, odpočtů a dalších daňových nároků časově převoditelných, které nebyly využity.

Odloženou daňovou pohledávku účtujeme v prvním roce na účet v účtové skupině 48 (odložený daňový závazek a pohledávka), souvztačně s účtem jiného výsledku hospodaření minulých let na straně dal (Šantrůček a Štědra, 2012, s. 16).

1.2.4 Faktoring

V době, kdy podnik čeká na inkaso pohledávek, musí mít také k dispozici finanční prostředky ať vlastní nebo cizí, aby své činnosti zafinancoval, proto některé podniky využívají možnosti odkupu pohledávek faktoringovou společností. Faktoring se využívá při odkupu krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů (většinou s dobou splatnosti kratší než 180 dní) a za tuto službu si faktoringová společnost nárokuje poplatek neboli diskont. Společnost musí uzavřít faktoringovou smlouvu s faktorem, který zaplatí 70 až 90 % hodnoty pohledávek, zbylou část hodnoty pohledávky (samozřejmě je odečten diskont) obdrží společnost v termínu sjednaném ve smlouvě (Režňáková, 2010, s. 92).

Výhodou využití faktoringu je, že dřívější splacení pohledávek přispívá k zvýšení rentability vlastního kapitálu a dochází ke zkrácení doby obratu kapitálu. Díky faktoringu snižují společnost riziko nesplacení pohledávky a administrativní náklady související s evidencí pohledávek jsou nižší (Režňáková, 2010, s. 93).

1.3 Krátkodobý finanční majetek

Krátkodobý finanční majetek je ze všech výše jmenovaných složek oběžného majetku tou nejlikvidnější složkou (Šteker a Otrusínová, 2013, s. 108).

1.3.1 Členění

Mezi krátkodobý finanční majetek řadíme hotovost, ceniny, účty v bankách, dále také majtkové cenné papíry a dlužné cenné papíry k obchodování (Mrkosová, 2015, s. 94). Problematikou cenných papírů se v mé bakalářské práci zabírat nebudu, jelikož mnou vybraná společnost o cenných papírech neúčtuje.

1.3.2 Účtování a oceňování

Níže si ukážeme hlavní účetní operace spojené s peněžními prostředky, předtím se ale krátce zmíním o oceňování peněžních prostředků.

Peněžní prostředky (případně ceniny) se při pořízení oceňují jmenovitou hodnotou, na základě této jmenovité hodnoty jsou také oceňovány k okamžiku sestavení účetní závěrky, tato cena je nazývána cenou historickou (Šteker a Otrusínová, 2013, s. 109).

Peníze v pokladně

Na účtu Pokladna (211) je účtováno o peněžních prostředcích v hotovosti. Každá účetní jednotka může vést k tomuto účtu účty analytické, například dle tuzemské měny (tj. korunná pokladna) nebo dle měn cizích, v tom případě hovoříme o pokladně valutové. V pokladně je účtováno, na straně má dáti, na základě příjmových pokladních dokladů a na stranu dal dle výdajových pokladních dokladů (Mrkosová, 2015, s. 95).

Pokud zjistí účetní jednotka při inventarizaci jinou hodnotu peněžních prostředků, než která je vedena v účetnictví, musí tento rozdíl zaúčtovat na účet ostatních finančních výnosů, v případě přebytku, anebo na účet manka a škody na finančním majetku, v případě schodku v pokladně (Mrkosová, 2015, s. 96).

Ceniny

Ceninami rozumíme stravenky, telefonní karty (případně ostatní karty), poštovní známky nebo například kolky (Mrkosová, 2015, s. 94).

Ceniny mohou být nakoupeny v hotovosti nebo na fakturu a zobrazí se v účetnictví jako přírůstek na účtu cenin. Spotřeba cenin je účtována na nákladové účty podle konkrétních druhů cenin, např. spotřeba telefonních karet a poštovních známek je účtována na účet ostatních služeb, spotřeba kolků a dálničních známek na účet daní a poplatků a spotřeba stravenek na účet sociálních nákladů (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 111).

Pokud účetní jednotka přispívá svým zaměstnancům na stravování do zákonné výše 55 % z ceny jídla bez DPH, účtuje se tento náklad na účet zákonné sociální náklady, ovšem pokud je zaměstnancům poskytováno stravování i nad tento stanovený zákonný rámec, je účtováno na účtu ostatních sociálních nákladů a tento náklad je pro účetní jednotku daňově neuznatelný (Mrkosová, 2015, s. 97).

Schodek a přebytek u cenin je účtován obdobně jako u peněžních prostředků v hotovosti (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 111).

Účty v bankách

O pohybu peněžních prostředků na bankovních účtech je účtováno na účtu bankovní účty, účtuje se zde na základě výpisů z bankovního účtu. Nejčastějším typem bankovního účtu je běžný účet. Přírůstek na straně má dáti může být způsoben nejrůznějšími operacemi jako je úhrada pohledávek od zákazníků, úroky z vkladů, či příjem od jiných institucí. Úbytek na straně dal účtu, může být způsoben úhradou závazků, výplatou mezd, úhradou

úroků z úvěrů, nebo jiných bankovních poplatků. Stejně tak jako u peněz v hotovosti si může účetní jednotka i zde zvolit jednotlivé analytické účty, např. korunový účet, účet v cizích měnách, tj. tzv. devizový účet, dále může být vedena analytika dle různých typů bank a dle jiných kritérií (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 113).

Dalším typem účtu je účet kontokorentní, který vzniká v případě, když účetní jednotka uzavře s bankou úvěrovou smlouvu, na základě které bude mít možnost čerpat peněžní prostředky i do mínusu, tzn. kontokorentní účet má pasivní zůstatek, na rozdíl od účtu běžného. Možnost takto čerpat peněžní prostředky je ale draze zpoplatněna. V případě sjednání kontokorentu jdou přírůstky peněžních prostředků běžného účtu na splátku tohoto kontokorentu (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 114).

Peníze na cestě

V případě, že účetní jednotka potřebuje převést peněžní prostředky z pokladny na běžný účet nebo naopak, dochází k časovému nesouladu, jelikož nemá k dispozici zároveň pokladní doklad i výpis z bankovního účtu, v této situaci účtuje tento nesoulad přes účet peníze na cestě. Tento specifický účet se používá i v případě převodu peněžních prostředků mezi dvěma bankovními účty nebo případně mezi bankovním účtem a bankovním úvěrem (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 115).

2 FINANČNÍ ANALÝZA

Podstatou finanční analýzy je získání informací z účetnictví, na jejichž základě jsou zjištěny vzájemné vztahy a souvislosti, které je možné srovnat a hodnotit. V širším pojetí je finanční analýza i zdrojem pro rozhodování a usměrňování procesů firmy v dalších letech. Poznání procesů není potřebné jenom pro management, který tyto procesy řídí, ale i pro vlastníky, potenciální investory, věřitele a další osoby, které mají k dané firmě určitý vztah. Finanční analýza není jen analýzou dat převzatých z účetnictví, ale také analýzou podmínek (vnitřních i vnějších), za kterých firma svou činnost vykonávala, na jejichž základě je odhadnut průběh procesů v budoucnu (Kubičková a Jindřichovská, 2015, s. 4).

2.1 Horizontální a vertikální analýza

První krok finanční analýzy je zorientovat se bez pomoci matematických metod v podmínkách firmy, kterou chceme analyzovat, tento krok se nazývá analýza absolutních ukazatelů, kdy posuzujeme výši, strukturu, vývoj dat, která jsou dostupná z účetních výkazů, tyto data můžeme dále srovnávat např. s odvětvím, ve kterém firma podniká. Abychom si náš první obraz o firmě zpřesnili a zjistili intenzitu změn, použijeme metody vertikální a horizontální analýzy (Kubičková a Jindřichovská, 2015, s. 69).

Vertikální analýza

Vertikální analýza vyjadřuje vztah konkrétní položky účetních výkazů k celku, a to jak se tyto položky změnily v čase. Každá položka aktiv je vztažena nejčastěji k hodnotě celkových aktiv, stejně tak u pasiv, kdy jsou konkrétní položky pasiv vztaženy k celkové hodnotě pasiv (Warren, c2015, s. 328).

Jednotlivé položky finančních výkazů se také mohou poměřovat k souhrnu položek, které jsou o stupeň výše, např. za vyšší položku mohou být zvolena oběžná aktiva, ke kterým se poměrují položky nižší tj., zásoby, pohledávky, KFM (Kubičková a Jindřichovská, 2015, s. 93).

Horizontální analýza

Horizontální analýza je nazývána také analýzou časových řad, jelikož analyzuje vývoj dat ve vztahu k časovému okamžiku (Kalouda, 2015. s. 56).

Horizontální analýza je v podstatě procentuální rozbor srovnávaného období, jehož výsledkem je snížení nebo zvýšení položek v účetních výkazech (Warren, c2015, s. 326).

Výsledné procentu změny je označováno jako index změny (případně absolutní změna), který se vypočítá jako: $(\text{Ukazatel}_{i+1} - \text{Ukazatel}_i) / \text{Ukazatel}_i$, takto získanou hodnotu ještě vynásobíme stem. Písmeno i označuje příslušný rok (Kubičková a Jindřichovská, 2015, s. 84).

Při tomto výpočtu mohou nastat komplikace, a to tehdy, když je hodnota záporná, v takovém případě je nutno počítat v absolutních hodnotách. Další komplikací je, v případě, že je hodnota rovna nule, pak lze vývoj hodnotit rozdílem (Kubičková a Jindřichovská, 2015, s. 91).

2.2 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál je ta část oběžných aktiv, která je podniku k dispozici a může ji tak využít pro svou činnost. Pokud bychom se na ČPK dívali z hlediska finančního, tak je to ta část, oběžných aktiv, která je kryta dlouhodobým kapitálem. Aby byla firma likvidní, musí mít k dispozici nezbytnou výši tohoto „volného“ kapitálu (Kubičková a Jindřichovská, 2015, s. 98).

Na obrázku (Obr. 2) vlevo můžete vidět výpočet ČPK z položek aktiv, který je tedy vypočítán jako rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky, je někdy nazýván jako „ochranný polštář“ pro nepředpokládanou potřebu likvidních prostředků. Pokud je objem krátkodobých cizích zdrojů vyšší než celková oběžná aktiva, tak je část stálých aktiv financována zdroji krátkodobými a hodnota ČPK bude záporná, což nese značné riziko. ČPK můžeme vypočítat také ze strany pasiv (Obr. 2 vpravo), a to jako součet vlastního kapitálu a dlouhodobého cizího kapitálu, když od této hodnoty odečteme ještě hodnotu stálých aktiv, zjistíme požadovanou výši ČPK (Kubičková a Jindřichovská, 2015, s. 98-99).

Výpočet ČPK ze strany aktiv		Výpočet ČPK ze strany pasiv	
SA	VK	SA	VK
	Cizí kapitál dlouhodobý		Cizí kapitál dlouhodobý
ČPK (kladný)			ČPK (záporný)
OA	Cizí kapitál krátkodobý	OA	Cizí kapitál krátkodobý

Obr. 2 Výpočet ČPK ze strany aktiv a ze strany pasiv (vlastní zpracování dle Kubičkové a Jindřichovské, 2015, s. 100)

Kladná hodnota ČPK vyjadřuje zajištění platební schopnosti, ovšem pokud má podnik velké množství ČPK, znamená to, že své prostředky využívá neefektivně (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 102).

Čisté pohotové prostředky

Pokud z oběžných aktiv vyloučíme málo likvidní složku, tj. zásoby a pohledávky, a odečteme krátkodobé závazky, zjistíme hodnotu finančních prostředků, kterými můžeme uhradit krátkodobé závazky, tyto finanční prostředky jsou nazývány jako čisté pohotové prostředky. ČPP by měly dosahovat hodnot kolem nuly, při příliš vysokých hodnotách má podnik velké množství peněžních prostředků (musíme zkoumat důvod vysoké hodnoty), nebo v případě hodnot nižších než nula má podnik nedostatek peněžních prostředků (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 104-105).

2.3 Ukazatele likvidity

Likvidita je schopnost podniku splácet své závazky, je zde důležitá likvidnost aktiv, tj. jejich schopnost transformovat se na peníze, dle toho rozlišujeme tři ukazatele likvidity a to je běžná, pohotová a peněžní likvidita. V těchto ukazatelích je poměřováno to čím je možno platit s tím, co je nutno zaplatit, většinou krátkodobé závazky (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 131-132).

Pro každý ukazatel likvidity je stanovena doporučená hodnota, ale je potřeba brát v úvahu to, že tyto hodnoty nezohledňují stav v konkrétním oboru či odvětví, proto je vhodné výslednou hodnotu porovnat i s hodnotami v daném odvětví (Kalouda, 2015. s. 60).

2.3.1 Běžná likvidita

Běžná likvidita nebo také likvidita 3. stupně poměřuje oběžná aktiva s krátkodobými závazky, tento ukazatel říká, kolikrát přesahují oběžná aktiva objem závazků. Z oběžných aktiv se vyloučí dlouhodobé pohledávky a je vhodné je navýšit o příjmy příštích období (dlouhodobé složky také vyloučit), případně pohledávky za upsaný vlastní kapitál. Závazky je také vhodné doplnit o výdaje příštích období. Teoreticky čím vyšší hodnota ukazatele nám vyjde, tím je vyšší schopnost zachování likvidity, ovšem příliš vysoké hodnoty souvisí s neproduktivním množstvím finančních prostředků. Pro tuto likviditu jsou stanoveny doporučené hodnoty 1,5 – 2,5, pokud je hodnota vyšší než 4, tak je možnost, že podnik neefektivně řídí pracovní kapitál (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 132-133).

2.3.2 Pohotová likvidita

Pohotová likvidita nebo také likvidita 2. stupně poměřuje také oběžná aktiva s krátkodobými závazky, ovšem z oběžných aktiv je vyřazena hodnota zásob. Při výpočtu se obvykle vylučují nelikvidní pohledávky a stejně jako u běžné likvidity je možno hodnoty upravit o časové rozlišení a pohledávky za upsaný vlastní kapitál. Doporučená hodnota se pohybuje od 0,5 – 1,5, hodnota by měla být vyšší než 1, jelikož by krátkodobé závazky měly být kryty přinejmenším existujícími krátkodobými pohledávkami a KFM (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 134).

2.3.3 Peněžní likvidita

Peněžní likvidita, nebo také likvidita 1. stupně poměřuje nejlikvidnější část oběžných aktiv a to krátkodobý finanční majetek s krátkodobými závazky. Krátkodobý finanční majetek zahrnuje peníze v hotovosti, na účtech, cenné papíry určené k prodeji (splatnost do jednoho roku), při výpočtu peněžní likvidity se o zahrnutí časového rozlišení obvykle neuvažuje. Doporučené hodnoty jsou v rozmezí od 0,2 – 0,5, případně 0,2 – 1,0 nebo 0,2 – 0,7 (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 134-135).

2.4 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivit měří efektivnost činnosti podniku, ukazují to, jak podnik hospodaří se svými aktivy a vliv tohoto hospodaření na likviditu i výnosnost podniku (Růčková, 2015, s. 131-132).

Ukazatele měří vázanost kapitálu v různých aktivech, poměřuje se tedy hodnota aktiv s hodnotou, která znázorňuje ukončení obratu, nejvhodnější je použít tržby. Nejčastěji jsou použity tržby za prodané zboží a za vlastní výkony, místo tržeb můžeme použít i hodnotu celkových výnosů, hodnoty budou ovšem méně přesné (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 151,153).

Ukazatele aktivity neboli obratovosti jsou vyjádřeny ve dvou formách a to jako doba obratu a rychlost obratu (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 152).

Doba obratu

Doba obratu vyjadřuje počet dní (období) potřebných k přeměně prostředků do peněžní formy, tj. doba vázanosti kapitálu v daném aktivu. Dobu obratu vypočítáme jako podíl vybrané položky aktiv k tržbám, na základě tohoto výpočtu zjistíme počet let potřebných

k uskutečnění obrátky, pokud bychom chtěli vyjádřit dobu obratu ve dnech, vynásobíme hodnotu 360, případně 365 (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 152).

Rychlost obratu

Rychlost obratu (počet obrátek) vyjadřuje, kolikrát se daná položka aktiv obrátí. Rychlost obratu můžeme vypočítat i prostřednictvím doba obratu ve dnech, který bude ve jmenovateli, a do čitatele promítneme počet dní (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 152-153).

Ukazatele aktivity se nejčastěji použijí v případě zásob, pohledávek a závazků. Velmi důležité je porovnávat dobu obratu pohledávek a závazku, přičemž by mělo platit, že doba obratu závazků bude delší. Důležitá je také velikost firmy a její podnikatelská činnost, která bude ovlivňovat především dobu obratu zásob (Růčková, 2015, s. 132).

2.4.1 Doba obratu a rychlost obratu zásob

Doba obratu zásob

Doba obratu zásob vyjadřuje počet dní, během kterých jsou peněžní prostředky vázány v zásobách. Poměříme hodnotu zásob k rozvahovému dni s tržbami a výsledek vynásobíme 360 (365). Vhodnější veličinou než tržby mohou být v případě zásob náklady, které lépe vyjadřují ukončení přeměny zásob, a navíc v sobě nezahrnují zisk, jako tržby. Forma nákladů se může lišit dle druhu zásob, např. u zboží jsou použity náklady na prodané zboží. Čím nižší je hodnota doby obratu, tím intenzivněji jsou zásoby využívány (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 153-154).

Rychlost obratu zásob

Ukazatel rychlosti obratu zásob ukazuje, kolikrát se mohou zásoby z dosažených tržeb (nákladů) uhradit. Ukazatel se vypočítá stejně jako v případě doby obratu, jenom hodnoty musíme překlomit. Doba a rychlost obratu na sebe vzájemně působí, tzn., čím kratší bude doba obratu, tím vícekrát se zásoby obrátí, a pokud je tvořen z každé dokončené obrátky zisk, tak tím více zásoby k jeho tvorbě přispívají (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 154).

2.4.2 Doba obratu a rychlost obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek je doba, za níž se pohledávky přemění na peněžní prostředky, vypočítáme ji tak, že pohledávky podělíme tržbami a hodnotu vynásobíme počtem dní v roce.

Pro podnik je nejlepší, když je doba obratu pohledávek co nejnižší, jelikož tak rychleji získává peněžní prostředky, které může dále investovat. Tento ukazatel se nejčastěji počítá v případě pohledávek z obchodních vztahů, většinou krátkodobých (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 155).

Rychlost obratu pohledávek

Rychlost obratu pohledávek udává, kolikrát se pohledávky v tržbách obrátily (uhradily), poměrujeme tak tržby k pohledávkám z obchodního vztahu. Rychlost obratu by se měla postupem času zvyšovat a hodnota by měla být co nejvyšší, aby byly získány peněžní prostředky (včetně zisku) co nejdříve (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 155).

2.4.3 Doba obratu a rychlost obratu závazků

Stejně jako v případě doby obratu pohledávek zde poměrujeme tržby, tentokrát s krátkodobými závazky. Doba obratu udává, za jak dlouho byl krátkodobý závazek uhrazen a rychlost obratu nám říká, kolikrát se při daných tržbách obrátka uskutečnila. Nejlepší variantou je, když dochází ke zvyšování doby obratu a ke snižování počtu obrátek, jelikož může firma využívat peněžní prostředky jako levný zdroj financování jiných potřeb, ovšem za předpokladu, že prodlužování splatnosti nevede k sankcím a zvyšování nákladů (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 156-157).

2.4.4 Obratový cyklus peněz

Výše jmenované ukazatele aktivity slouží k zhodnocení efektivnosti řízení peněžních toků a pracovního kapitálu, prostřednictvím těchto ukazatelů je zjišťován obratový cyklus peněz. Obratový cyklus peněz udává celkovou dobu, po kterou jsou peníze vázány ve formě nepeňežní. Obratový cyklus peněz zjistíme, když sečteme dobu obratu zásob a pohledávek a od této hodnoty odečteme dobu obratu závazků. Nejlepší variantou je, když je výsledná hodnota obratového cyklu co nejkratší, protože v takovém případě je potřeba menší objem peněžních prostředků pro zajištění provozu a s tím jsou spojeny i nižší náklady na provoz (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 157).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI

Mnou vybraná společnost (dále jen „společnost“) si nepřála být jmenována z důvodu utajení vnitřních údajů, které by jinak mohla zjistit konkurence. Společnost vznikla v roce 2009 jako společnost s ručením omezeným se sídlem v Praze, obchodní kanceláře se ale nacházejí na území Zlínského kraje. Významným se stal rok 2011, kdy došlo k převedení stoprocentního obchodního podílu původního majitele na dva stávající společníky (Směrnice společnosti).

3.1 Činnosti podnikání

Hlavní činností společnosti je prodej hutního materiálu, jeho skladování a poskytování ostatních služeb. Od roku 2012 se zabývá i gastronomií, tou se v této bakalářské práci zabývat nebudu (Směrnice společnosti).

Mezi hlavní produkty patří (Internetové stránky společnosti):

- různé druhy plechů, které jsou válcované za tepla, za studena, pozinkované, dělené ze svitků nebo válcované z bram,
- jekly,
- tyčová profilová ocel,
- betonářská ocel,
- nosníky a další.

Potřebné zboží společnost pořizuje z 80 % ze zemí Evropské unie, nejčastěji je to z okolních států jako je Německo, Slovensko, Maďarsko, ale také Itálie. Zbýlých 20 % je pořizováno z třetích zemí, kterými jsou nejčastěji Ukrajina a Srbsko.

Společnost dále zajišťuje výrobu výpalků, které jsou před dodávkou ještě očištěny od okují, je provedeno přebroušení hran, případně vyvaření zápalů včetně konečného přebroušení. Před expedicí jsou výpalky nejčastěji přesunuty na dřevěné palety obalené stahovací folií, což zaručí, aby byla dodávka bezpečně přepravena a také ochráněna před povětrnostními vlivy (Internetové stránky společnosti).

Na přání zákazníků je společnost schopna zajistit úpravu materiálů jako je dělení profilového sortimentu, dělení svitků na tabule, tryskání a další (Výroční zpráva společnosti).

Dodávky hutního materiálu a poskytované služby slouží velkým strojírenským společnostem, dále pro střední zámečnickou výrobu a kovoobrábění a i pro stavebnictví (Internetové stránky společnosti).

Kromě České republiky, prodává společnost své zboží velmi často na Slovensko.

3.2 Vize společnosti

Vizi společnosti je stát se pro zákazníky preferovaným partnerem v případě dodávek hutního materiálu a s tím souvisejících služeb (Internetové stránky společnosti).

Společnost se snaží co nejvíce vyhovět přáním zákazníků a to jak kvalitou materiálu, tak termíny a flexibilitou, jelikož poskytuje dodání zboží nejpozději do 72 hodin. Doprava je zajištěna vlastními nákladními automobily, ale také dohodnutými dopravci. Na základě osobního přístupu k zákazníkům se společnosti daří vytvářet stabilní síť odběratelů, kteří se stávají dlouhodobými partnery. Cílem společnosti je vybudovat úspěšnou a stabilní společnost, která bude mít pevné postavení na trhu (Výroční zpráva společnosti).

3.3 Účetnictví ve společnosti

Při vedení účetnictví se musí společnost řídit zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále vyhláškou pro podnikatele č. 500/2002 Sb. a českými účetními standardy pro podnikatele (Směrnice společnosti).

Mezi účetní knihy patří hlavní kniha, deníky a také knihy analytické evidence, tyto účetní knihy jsou vedeny prostřednictvím výpočetní techniky. Společnost vede účetnictví v účetním programu Pohoda Premium. Pokud jsou účetní doklady zkontrolovány a schváleny odpovědnými pracovníky, jsou připraveny ke zpracování, které provádí ekonomický úsek společnosti (Směrnice společnosti).

Účetním obdobím je kalendářní rok a společnost má od účetní závěrky roku 2012 povinnost ověřovat účetní závěrku auditorem. Společnost je také plátcem daně z přidané hodnoty, zdaňovací období je měsíční. Jelikož společnost obchoduje s hutním materiálem, vztahuje se na ni režim přenesení daňové povinnosti (Směrnice společnosti).

Účtový rozvrh je zhotoven na základě směrné účtové osnovy pro podnikatele, dle potřeb řízení a kontroly účetní jednotky a bere ohled na analytické členění daňově uznatelných a neuznatelných nákladů (Směrnice společnosti).

3.4 Odvětví

Podle klasifikace CZ-NACE je společnost zařazena do oddílu 46, což je Velkoobchod, kromě motorových vozidel. Jedná se o nákup a další prodej zboží ať již použitého nebo nového dalším osobám např. maloobchodníkům, jiným velkoobchodníkům, obchodním zástupcům. Velkoobchodníci vlastní zboží, které je určené k obchodování, a které prodávají vlastním jménem, většinou vykonávají činnost, která souvisí s prodejem zboží ve vlastní režii, např. třídí, skladují, instalují zboží a provádí spoustu dalších činností (Český statistický úřad, ©2016).

Naše společnost je zařazena do podkategorie 4672, která je pojmenována Velkoobchod s rudami, kovy a hutními výrobky. Tato podkategorie zahrnuje velkoobchod s železnými i neželeznými kovy (kovovými rudami, kovovými polotovary) a dále se zlatem a dalšími drahými kovy, tato podkategorie se nezabývá kovovým šrotem (CZ NACE, ©2016).

Výše zmíněné odvětví bude použito pro srovnání ukazatelů finanční analýzy.

4 ZÁSoby

4.1 Struktura zásob

Jelikož jde o společnost, která je ryze obchodní, tak hlavní a jedinou položkou zásob je zboží, dále je účtováno o materiálu, ale ten je účtován přímo do spotřeby.

4.2 Oceňování

Oceňování při pořízení

Společnost oceňuje zboží pořizovacími cenami. U nákladů související s pořízením zboží, mezi které patří doprava, atesty nebo služby, které souvisí s úpravou, jako je dělení, pálení, řezání, žihání a další je vedena zvláštní analytika a to pomocí účtu 132.100.

Oceňování při vyskladnění

Zásoby jsou při vyskladnění oceňovány váženým aritmetickým průměrem. Vážený aritmetický průměr je počítán společností při každém nákupu na sklad. Výdejky za zboží vedené v účetním programu Pohoda Premium jsou značeny dvojčíslím symbolizující rok a zkratkou SV, např. 15SV a rozlišeny čísly, dle pořadí v jakém došly.

Pro znázornění bude v mé bakalářské práci ilustrován příklad na výpočet váženého aritmetického průměru.

Tabulka 1 Výpočet váženého aritmetického průměru (vlastní zpracování)

Datum	Příjem X Vyskladnění	Počet kusů	Cena za kus	Celková cena
1. 1.	příjem	5	2 000	10 000
6. 1.	příjem	3	1 500	4 500
10. 1.	výdej	7	1 812,50	12 687,50
12. 1.	příjem	4	1 800	7 200
20. 1.	výdej	3	1 802,50	5 407,50

Abychom zjistili hodnotu prvního výdeje, musíme nejdříve spočítat průměrnou cenu po prvních dvou dodávkách a to tak, že sečteme celkovou cenu obou příjmů, kterou podělíme celkovým počtem kusu, dostaneme průměrnou cenu za kus ve výši 1 812,50 Kč, kterou vynásobíme hodnotou výdeje, tj. v našem případě 7 ks a získáme hodnotu vyskladnění ve výši 12 687,50 Kč.

Hodnota druhého vyskladnění je počítána obdobným způsobem, sečteme tedy dosavadní příjmy zboží (tj. 10 000 + 4 500 + 7 200) od kterých odečteme hodnotu prvního výdeje (12 687,50) a získanou hodnotu podělíme počtem kusů, které máme na skladě (tj. 5 + 3 – 7 + 4), získáme tak průměrnou cenu za kus po třech dodávkách 1 802,50 Kč. Takto získanou průměrnou cenu vynásobíme hodnotou druhého vyskladnění a získáme celkovou hodnotu 5 407,50 Kč, ve které je zboží ze skladu vyskladněno.

Pokud bychom do konce měsíce již žádné zboží nepřijmuli, ani ze skladu neodvedli, konečný stav na konci ledna by byl ve výši 3 605 Kč, tuto hodnotu zjistíme, když zbývajícím počtem kusů na skladě vynásobíme průměrnou cenou, která byla vypočítána po poslední dodávce.

4.3 Účtování

V účetním programu Pohoda Premium jsou přijaté faktury za zboží řazeny dle následující číselné řady (příčemž první dvojčíslí symbolizuje příslušný rok):

- Materiálové přijaté faktury – 1511
- Režijní přijaté faktury – 1517
- Přijaté opravné daňové doklady – 1514
- Přijaté zálohové faktury – 1518

Přijatá faktura za zboží je oprávněným pracovníkem zapsána nástroji výpočetní techniky do sborníku režijních a materiálových faktur, k faktuře dále pracovník přiřadí rozúčtování daňového dokladu, provede kontrolu faktury a vyhotoví příkaz k úhradě (Směrnice společnosti).

Společnost člení své přijaté faktury za zboží analyticky na:

- Tuzemské – 321.000
- Zahraniční – 321.200

Příjemky za zboží vedené v účetním programu Pohoda Premium začínají dvojčíslím daného roku a zkratkou SP, pro rok 2015 jsou tedy příjemky označovány 15SP + konkrétní číslování dle pořadí jednotlivých příjemek.

1. Účtování při pořízení

Jelikož má společnost povinnost mít ověřenou účetní závěrku auditorem, tak účtuje o zásobách způsobem A. Při dodávce zboží je účtováno na účet pořízení zboží 131.000 a na základě příjemek je následně převedeno na účet 132.000.

Společnost neúčtuje náklady související s pořízením zboží na účet 131.000, ale účtují se průběžně na 504.100 a ročně se použije koeficient, na základě kterého jsou náklady související s pořízením rozpočítány do nákladů. Rozpočítání na základě koeficientu se provádí z důvodu toho, že nám na účtu zůstává zboží, ke kterému jsou náklady, ale nejsou tržby, a docházelo by tak ke zkreslení hospodářského výsledku, proto musíme hodnotu nákladů snížit. Koeficient vypočteme dle následujícího vzorce: $(\text{PZ účtu } 132.100 + \text{přírůstek tohoto účtu}) / (\text{PZ účtu } 132.000 + \text{přírůstek tohoto účtu})$. Takto získaný koeficient se vynásobí KZ účtu 132.000.

Účtování bude následující:

– FAP za zboží		
• PC zboží	20 000 Kč	131.000/321.000
• Náklady související s pořízením	6 000 Kč	504.100/321.000
– Příjemka	20 000 Kč	132.000/131.000
– Prodej zboží	30 000 Kč	311.000/604.000
– Vyskladnění zboží	20 000 Kč	504.000/132.000

Na konci roku dojde k výpočtu koeficientu, což si ukážeme na následujícím příkladu.

Příklad: Společnost vykazovala počáteční zůstatek účtu 132.000 ve výši 400 000 Kč, přírůstek tohoto účtu činil 26 000 Kč, počáteční zůstatek vedlejších pořizovacích nákladů činil 60 000 Kč a přírůstek 6 000 Kč. Koeficient vypočteme následovně $(60\ 000 + 6\ 000) / (400\ 000 + 26\ 000) = 0,1571429$, výsledek ponecháme zaokrouhlený na více desetinných míst, aby byl přesnější, a tento koeficient vynásobíme konečným zůstatkem účtu 132.000 (426 000 Kč), o výsledek, tj., 66 000 Kč snížíme náklady, účtování bude následující:

– Náklady související s pořízením – konec roku	- 66 000 Kč	504.100/131.000
--	-------------	-----------------

Účtování zásob rovnou do spotřeby

Společnost také účtuje o materiálu, který je určený přímo do spotřeby a to přes analytiku k účtu 501 a současně s účtem 211. Do spotřeby účtuje např. spotřebu pohonných hmot, dále drobný režijní materiál jako jsou pracovní rukavice (účtované jako režie skladu) a ochranné pomůcky (účtované jako režie pálení), pracovní oděvy nebo drobný dlouhodobý hmotný majetek v ceně od 5 000 do 10 000 Kč, konkrétní analytika účtování je vedena následovně:

– spotřeba pohonných hmot	501.320/211.100
– pracovní rukavice – režie sklad	501.800/211.100

– ochranné pomůcky – režie pálení	501.900/211.100
– pracovní oděvy	501.600/211.100
– DDHM (5-20 000 Kč)	501.100/211.100

Pořízení zásob a DPH

V následujících bodech si uvedeno několik příkladů na pořízení zboží a také objasníme, jak bude konkrétními situacemi ovlivněna daň z přidané hodnoty.

a) Pořízení zboží od neplátce v České republice

Pokud naše společnost, která je plátcem DPH nakupuje od osoby, která není plátcem DPH, účtuje o faktuře v celkové ceně stanovené dodavatelem a společnost nemá nárok na odpočet DPH, účtování je následující:

– FAP	12 100 Kč	131.000/321.000
– Příjemka zboží	12 100 Kč	132.000/131.000

b) Pořízení zboží od plátce v České republice

Naopak, pokud společnost pořizuje zboží od osoby, která je také plátcem DPH, dostane fakturu od svého dodavatele, kde je uvedena jak cena bez daně, tak DPH, společnost má tedy i nárok na odpočet daně a účtovat bude následovně:

– FAP, cena bez DPH	10 000 Kč	131.000/321.000
DPH 21 %	2 100 Kč	343.120/321.000
– Příjemka	10 000 Kč	132.000/131.000

c) Pořízení zboží od osoby registrované k DPH v jiném členském státě

Pokud naše společnost pořizuje zboží z jiného členského státu Evropské unie a dodavatel je osobou registrovanou k dani, tak obdržíme fakturu, na které dodavatel uvedl částku ve své měně. Naše společnost musí tuto částku přepočíst kurzem vyhlášeným Českou národní bankou v den vystavení faktury, faktura i příjemka musí být pořízena stejným kurzem. Společnost si vyměří daň a má také nárok na odpočet daně. Při zaplacení faktury dochází ke vzniku kurzových rozdílů, celý postup účtování bude následující:

– FAP za zboží (kurz 27,10) v ceně 1 000 euro	27 100 Kč	131.000/321.200
– Příjemka (kurz 27,10)	27 100 Kč	132.000/131.000
– Vyměření daně a nárok na odpočet (kurz 27,10)	5 691 Kč	343.020/343.120
– Zaplacení FAP (kurz 27,20)	27 200 Kč	321.200/221.200
– Kurzový rozdíl	100 Kč	563.000/321.200

d) Dovoz zboží ze třetích zemí

Pokud společnost pořizuje zboží ze zemí, které nejsou členy Evropské unie, tak musí navíc ještě zaplatit celní služby, které vstupují do ceny zboží a z takto navýšené ceny si společnost vyměří daň. V případě, kdy má k dispozici daňový doklad, má také nárok na odpočet této daně, účtovat bude následovně:

– FAP za zboží	10 000 Kč	131.000/321.000
– Celní služby	1 000 Kč	131.000/321.000
– Příjemka	11 000 Kč	132.000/131.000
– Vyměření daně (21 %)	2 310 Kč	349.000/343.120
– Nárok na odpočet daně	2 310 Kč	343.120/349.000

e) Pořízení zboží v režimu přenesení daňové povinnosti

Společnost se při pořízení zboží řídí režimem uvedeným na faktuře. Pokud je zboží v režimu přenesení daňové působnosti, tak společnost obdrží fakturu, kde bude mít uvedenou nulovou daň a sazbu daně, bude zde navíc uvedena skutečnost, že daň odvede zákazník. Společnost si tedy musí daň dopočítat a zároveň má i nárok na odpočet daně, společnost bude účtovat takto:

– FAP, uvedena 21 % sazba DPH	120 000 Kč	131.000/321.000
– Příjemka	120 000 Kč	132.000/131.000
– Vyměření DPH	25 200 Kč	349.000/343.120
– Nárok na odpočet	25 200 Kč	343.120/349.000

2. Účtování při reklamaci

Pokud společnost reklamuje zboží, tak se reklamace nejčastěji týká vad výrobního materiálu. Na následujícím příkladu si ukážeme, jak společnost účtuje o reklamaci v případě, že žádá o uznání reklamace na polovinu zboží, ale dodavatel uzná reklamaci jen z 60 %.

– FAP za zboží	10 000 Kč	131.000/321.000
DPH	2 100 Kč	343.120/321.000
– Příjemka	12 100 Kč	132.000/131.000
– Reklamační nárok	5 000 Kč	315.000/131.000
– Uznaná část reklamace	3 000 Kč	321.000/315.000
DPH	630 Kč	321.000/343.120
– Neuznaná část reklamace	2 000 Kč	546.000/315.000
– Úhrada FAP po odečtení uznané reklamace	8 470 Kč	321.000/221.100

3. Účtování opravných položek

Společnost netvoří opravné položky ke zboží, protože zboží není dlouhodobě přítomno na skladě a není tedy potřeba dočasně snižovat jeho hodnotu.

4. Účtování manka a přebytku

a) Účtování manka do normy

Společnost má stanovenou hranici pro normu přirozených úbytků do 50 kg, tento přirozený úbytek účtuje společnost předkontakci 549.100/132.000. Přirozené úbytky materiálu jsou způsobeny provážením, odrezivěním, propálením, tabulkovým prodejem, mohou také vzniknout záměnou materiálu, kdy se potom účtuje o přebytku na jiné položce (Směrnice společnosti).

b) Účtování manka nad normu

Manka nad normu jsou účtovány na účtu 549.200. U zásob se stejnou funkcí, podobným tvarem nebo balením dochází také k záměnám, které jsou neúmyslné, aby byly tyto chyby odstraněny, musí být také zaúčtovány jako manko (Směrnice společnosti).

V případě, že bude společnost účtovat manko nad normu u zboží, u kterého byl nárok na odpočet daně, musí při účtování manka odvést také daň na výstupu, účtovat bude takto:

– Účtování manka nad normu	549.200/132.000
– Odvod DPH – ZD	132.000/132.000
– DPH	549.300/343.420

Pokud bude manko nárokováno po zaměstnanci, nebude se již odvádět daň na výstupu a nárok se zaúčtuje předkontakci 335.000/648.000.

c) Účtování přebytku

V případě vzniku přebytku zásob účtuje společnost tento přebytek jako 132.000/648.600.

Účtování na konci roku

Společnost musí ke konci roku zjistit, zda jí nechybí příjemka nebo faktura ke zboží a na základě toho tuto situaci zaúčtovat.

a) Zboží na cestě

V případě, že společnost ke konci roku obdržela fakturu, ale zboží ještě nedorazilo, musí být účtováno o zboží na cestě. Pokud v následujícím roce společnost obdrží příjemku, přeúčtuje zboží z účtu 119.000 na účet 132.000. Celé účtování bude vypadat takto:

– FAP za zboží	10 000 Kč	131.000/321.000
– DPH 21 %	2 100 Kč	343.120/321.000
– K 31. 12 zboží nedorazilo	10 000 Kč	119.000/131.000
– K 10. 1. příjemka	10 000 Kč	132.000/119.000

b) Dohadné účty pasivní

Naopak, pokud nastane situace, že společnost má zboží na skladě, ale faktura není k dispozici, musí být účtováno na účtu 389.000, v následujícím roce se na základě přijaté faktury tento účet vyruší a bude se účtovat o závazku na účtu 321.000. Celý průběh účtování bude následující:

– Příjemka	10 000 Kč	132.000/131.000
– K 31. 12. není FAP	10 000 Kč	131.000/389.000
– FAP za zboží	10 000 Kč	389.000/321.000
– DPH 21 %	2 100 Kč	343.120/321.000

5 POHLEDÁVKY

Společnost má největší množství pohledávek z obchodních vztahů, dále vykazuje ostatní pohledávky. Společnost účtuje o ostatních pohledávkách krátkodobých (v rozvaze vykazovány na ř. 57), jedná se o pohledávky za zaměstnanci, dále je v krátkodobých pohledávkách účtováno o stravném a platbách kartou. Ostatní pohledávky dlouhodobé (v rozvaze vykazovány na ř. 46) jsou především pohledávky z titulu škodných událostí.

Společnost uvádí v příloze k účetní závěrce také pohledávky po lhůtě splatnosti, členěné do pěti kategorií dle počtu dnů, které uběhly od lhůty jejich splatnosti, nejvíce pohledávek je evidováno s lhůtou po splatnosti do 30 dnů.

Společnost dále člení své pohledávky dle analytiky na:

- Tuzemské – 311.000
- Zahraniční – 311.200

5.1 Oceňování

Pohledávky jsou ve společnosti oceňovány v případě nabytí za úplatu jmenovitou hodnotou a v případě nabytí vkladem pořizovací cenou.

5.2 Účtování

Pohledávky vyplývající z faktur a ostatní pohledávky jsou prostřednictvím účetního programu Pohoda Premium označovány následovně, přičemž první dvojčíslí značí rok:

- Vydané faktury – 1501
- Vydané opravné daňové doklady – 1504
- Ostatní pohledávky – 1509

Denní fakturace zboží a fakturace prodejek je vystavována na základě dodacích listů a ručních prodejek, díky tomuto způsobu jsou tak položky, které byly prodány, zaznamenány ve skladových kartách (Směrnice společnosti).

Pohledávky z obchodních vztahů

Níže bude uvedeno několik případů prodeje zboží, dle konkrétních situací.

a) Prodej zboží plátcí i neplátcí DPH

Prodej zboží plátcí i neplátcí je účtován stejně, v obou případech je nutné odvést DPH. Tržby za zboží jsou účtovány na účtu 604.000 a vyskladnění zboží je účtováno na účtu 504.000, rozdílem je zisk, který společnost získá z prodeje. Společnost bude účtovat takto:

– FAV	10 000 Kč	311.000/604.000
DPH	2 100 Kč	311.000/343.120
– Vyskladnění zboží	7 000 Kč	504.000/132.000

b) Prodej zboží osobám registrovaným k DPH v jiném členském státě

Tento prodej zboží je osvobozen s nárokem na odpočet DPH, tzn., že společnost neuplatní daň na výstupu, ale má nárok na odpočet daně na vstupu. Společnost musí přepočíst hodnotu faktury kurzem, který byl vyhlášený Českou národní bankou v den vystavení této faktury a v případě úhrady faktury zákazníkem dochází ke vzniku kurzových rozdílů. Účtování je následující:

– FAV za 1 000 euro (kurz 27,10)	27 100 Kč	311.200/604.000
– Vyskladnění	15 000 Kč	504.000/132.000
– Úhrada FAV (kurz 27,20)	27 200 Kč	221.200/311.200
– Rozdíl	100 Kč	311.200/663.000

c) Prodej zboží v režimu přenesení daňové povinnosti

Pokud společnost prodává zboží v režimu reverse charge, vystaví fakturu, na kterou uvede nulovou hodnotu DPH a sazbu, navíc doplní větu, že výši daně je povinen doplnit a přiznat odběratel, společnost tak bude o faktuře účtovat předkontací 311.000/604.000.

Krátkodobé poskytnuté zálohy

Společnost účtuje o zaplacené přijaté zálohové faktuře na účtu 314.100 a na základě daňového dokladu účtuje o odpočtu DPH a to na účtu 343.120. A následně provede zúčtování faktury a zálohy, DPH je účtováno opět na účet 343.120, ale to již nebude uplatněno v daňovém přiznání. Po zúčtování bude hodnota účtu 314.100 nulová.

– Zaplacení přijaté zálohové faktury	12 100 Kč	314.100/221.100
– Daňový doklad k přijaté záloze		
• ZD	10 000 Kč	314.100/314.100
• Odpočet DPH	2 100 Kč	343.120/314.100
– Zúčtování faktury (zálohy)	10 000 Kč	131.000/321.000

2 100 Kč	343.120/321.000
10 000 Kč	321.000/314.000
2 100 Kč	321.000/343.000

Jiné pohledávky

Společnost účtuje o jiných pohledávkách krátkodobých na účtu 335, kde jsou účtovány pohledávky za zaměstnanci, stravné a platby kartou.

Pohledávky za zaměstnanci

O pohledávkách za zaměstnanci je účtováno například v situaci, kdy dá společnost zaměstnanci z pokladny peněžních prostředky, např. na nákup kancelářských potřeb, potom bude účtovat následovně:

– VPD – nákup kancelářských potřeb	500 Kč	335.000/211.100
– Předložen doklad o zaplacení	450 Kč	501.000/335.000
– Vracení zbytku peněz do pokladny	50 Kč	211.100/335.000

O jiných dlouhodobých pohledávkách účtuje v případě škodných událostí a to na účet 378.100. Může zde účtovat např. v případě pojistné události týkající se motorového vozidla. Pak bude účtovat nejprve o opravě tohoto vozidlo a při potvrzení pojistného plnění od pojištění zaúčtuje předpis na účet 378.100 souvztažně s účtem 648.200. V případě úhrady od pojišťovny bude společnost účtovat o přírůstku peněžních prostředků na účtu 221.100 souvztažně se snížením jiných pohledávek na účtu 378.100.

Pohledávky za státem

Společnost má při nákupu zboží od plátce nárok na odpočet daně, který účtuje jako pohledávku za státem na základě předkontace 343.120/321.000. Pokud společnost více nakupuje, než prodává, může si nárokovat od finančního úřadu vrácení DPH (tzv. nadměrný odpočet), tato situace bude zaúčtována 221.100/343.500.

Opravné položky k pohledávkám

Tvoří u pohledávek, které jsou v insolventi, dle zákona. Společnost tvoří opravné položky s pomocí své auditorky. V případě, že by nastala situace, že daná pohledávka nebude splacena, vytvoří k ní společnost opravnou položku. Například pokud je hodnota pohledávky 100 000 Kč, vytvoří k této pohledávce opravnou položku ve výši 10 %, a bude o ní účtovat takto:

– Tvorba OP	10 000 Kč	558.000/391.000
-------------	-----------	-----------------

– Úhrada od zákazníka	100 000 Kč	221.100/311.000
– Zrušení OP	10 000 Kč	391.000/558.000

Reklamacce

Reklamacce se nejčastěji týká vad výrobního materiálu, jako jsou např. zvlněné plechy nebo koroze. Pokud dojde k reklamaci před zaplacení faktury a reklamacce je uznána, např. ve výši 40 %, tak společnost účtuje o vrácení zboží a na základě opravného daňového dokladu, celé zaúčtování bude vypadat takto:

– FAV za zboží	121 000 Kč	
• ZD	100 000 Kč	311.100/604.000
• DPH 21 %	21 000 Kč	311.100/343.420
– Výdejka	100 000 Kč	504.000/132.000
– Vrácení zboží – příjem na sklad	- 40 000 Kč	504.000/132.000
– Opravný daňový doklad		
• ZD	- 40 000 Kč	311.100/604.000
• DPH 21 %	- 8 400 Kč	311.000/343.420

Pokud dojde k uznání reklamacce po zaplacení faktury, účtuje společnost stejným způsobem, jenom je zákazníkovi vrácena částka 48 400 Kč.

Odložená daňová pohledávka

Společnost účtuje o odložené dani v souvislosti s rozdíly, které vznikají mezi účetní a zůstatkovou cenou dlouhodobého majetku, dále při tvorbě rezerv a v případě vzniku úroků z prodlení. Postup při výpočtu odložené daně je znázorněn v následujících případech:

1. Firma vlastní dlouhodobý majetek, jehož účetní zůstatková cena je 200 000 Kč, daňová zůstatková cena je ve výši 205 000 Kč, tzn., že daňová zůstatková cena je vyšší než účetní zůstatková cena, tudíž z rozdílu mezi účetními a daňovými odpisy vypočítáme odčitatelný přechodný rozdíl, který vede k odložené daňové pohledávce, tj. $5\,000\text{ Kč} \times 0,19 = 950\text{ Kč}$.
2. Firma dále tvořila daňově neuznatelnou rezervu ve výši 100 000 Kč na budoucí uznatelný náklad, proto jde o odčitatelný přechodný rozdíl ve výši 19 000 Kč.
3. Firma nezaplatila fakturu svému dodavateli ve výši 50 000 Kč, tudíž jí vznikají úroky z prodlení, jelikož firma fakturu nezaplatila, tak jsou úroky účetním nákladem (daňovým až při zaplacení) a jde o odčitatelný zdanitelný rozdíl ve výši 9 500 Kč.

Firma má tedy celkovou odloženou daňovou pohledávku zjištěnou z odčitatelných přechodných rozdílů ve výši 29 450 Kč. V minulém roce účtovala o odložené daňové pohledávce ve výši 32 000 Kč, proto doučtuje v tomto roce rozdíl tj. 2 550 Kč následovně: 592.000/481.000. V rozvaze tak bude vykazována odložená daňová pohledávka ve výši 29 450 Kč.

5.3 Faktoring

Faktury na faktoring jsou na základě účetního programu označovány zkratkou FAC a doplněny příslušným rokem, např. FAC15 a dále čísla dle pořadí ve kterém došly.

Na počátku využití faktoringu nebyly podmínky jeho využití tak výhodné jako dnes. Společnost využívá faktoring nejčastěji u pohledávek s 60denní dobou splatnosti, s faktoringovou společností má sjednán odkup pohledávek až se 120denní dobou splatnosti, ovšem tato doba splatnosti je poskytována pouze třem firmám. Faktoringová společnost vyplatí společnosti do dvou dnů 80 % hodnoty pohledávky. Společnost musí zaplatit náklady související s využitím faktoringu, jde především o různé poplatky, např. poplatek za dokument, za vedení služby e-factoring, za různé dodatky k obchodnímu kontraktu a samozřejmě je zaplacen úrok z profinancování, jehož sazba je stanovena jako 1měsíční PRIBOR + x % p. a. Společnost využívá jak faktoringu v české měně, tak v eurech.

Průběh faktoringu zachycuje následující příklad, stanovené sazby jsou orientační.

Společnost fakturuje faktoringové společnosti pohledávku na částku 100 000 Kč, splatnost pohledávky je 60 dnů. Faktoringová společnost do dvou dnů proplatí 80 % hodnoty pohledávky, tj. 80 000 Kč. V den splatnosti pohledávky hradí zákazníci pohledávku na účet faktora a ten následně společnosti uhradí zbylých 20 %, tj. 20 000 Kč. Firma musí zaplatit poplatek a dále úrok. Poplatek je ve výši 1 % z nominální hodnoty pohledávky, tj. 1 000 Kč. Úrok z profinancování je ve výši 8,5 % p. a., tzn., $80\,000 \times (60/365) \times 8,5\% = 1\,118$ Kč. Celkové náklady za využití faktoringu jsou ve výši 2 118 Kč, to je tedy 2,118 % nominální hodnoty pohledávky.

6 KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK

Společnost v souvislosti s krátkodobým finančním majetkem účtuje pouze o peněžních prostředcích v pokladně a na účtech a také účtuje o operacích souvisejících s převody peněžních prostředků.

6.1 Peněžní prostředky v pokladně

Společnost má ve směrnících stanoven limit peněžních prostředků v pokladně ve výši 50 000 Kč. Společnost účtuje o peněžních prostředcích v korunové pokladně na účtu 211.100, společnost nemá valutovou pokladnu. Např. při nákupu zboží za hotové bude účtovat o přírůstku peněžních prostředků tímto způsobem:

– ZD	3 000 Kč	211.100/604.100
– Daň	630 Kč	211.100/343.420

Na stranu má dáti účtuje společnost také přebytek hotovosti v pokladně a to zápisem 211.100/668.000.

Naopak, pokud bude společnost platit peněžní prostředky z pokladny svým dodavatelům na základě faktury přijaté, bude účtovat zápisem 321.000/211.100. Pokud společnost při inventarizaci zjistí, že je hodnota peněžních prostředků v pokladně nižší, než je evidováno v účetnictví, účtuje o schodku v pokladně zápisem 569.000/211.100.

Ceniny

O ceninách společnost účtuje jenom v případě stravenek. Stravenky jsou nakupovány na fakturu, společnost musí také zaplatit provizi za prodej a DPH z této provize. Společnost přispívá svým zaměstnancům na stravování 55 % nominální hodnoty stravenky, tzn., že ze stravenky v hodnotě 80 Kč přispívá 44 Kč, což je účtováno jako náklad na účtu 527.100 a zbytek je předepsán zaměstnancům a následně sražen ze mzdy. V následujícím příkladu si ukážeme zaúčtování výše popsaných skutečností týkající se stravenek, v případě, že společnost nakupuje 100 ks stravenek v nominální hodnotě 80 Kč.

– Nákup stravenek na fakturu	8 000 Kč	213.100/321.000
Provize za prodej	300 Kč	538.100/321.000
DPH z provize	63 Kč	343.120/321.000
– Zaplacení faktury	8 363 Kč	321.000/221.100
– Stravenky vydány zaměstnancům		

• Hrazeno společností	4 400 Kč	527.100/213.000
• Hrazeno zaměstnanci – předpis	3 600 Kč	335.100/213.000
– Srážka ze mzdy zaměstnance	3 600 Kč	331.000/335.100

6.2 Peněžní prostředky na účtech

Společnost účtuje o peněžních prostředcích na běžném účtu vedeném v české měně na účtu 221.100 a v případě vedení běžného účtu v eurech účtuje na účet 221.200.

Na běžný účet jsou společnosti připisovány nejčastěji peněžní prostředky z titulu úhrad faktur od zákazníka, v případě připsání úroků z vkladů nebo v případě připsání peněžních prostředků na běžný účet z titulu poskytnutí krátkodobého úvěru.

– Úhrada FAV	221.100/311.000
– Úroky z vkladů	221.100/662.000
– Poskytnutí krátkodobého úvěru	221.100/231.000

Naopak společnost nejčastěji platí ze svého bankovního účtu dodavatelům za objednané zboží, dále úroky z poskytnutých úvěrů, splátku úvěrů a další bankovní poplatky a dále provádí platby související s výplatou mezd, jako odvod sociálního a zdravotního pojištění, úhrada jiných srážek ze mzdy zaměstnanců nebo odvod daně z příjmů.

– Úhrada FAP	321.000/221.100
– Úroky z úvěru	562.000/221.100
– Bankovní poplatky	568.000/221.100
– Splátka krátkodobého úvěru	231.000/221.100
– Platby v souvislosti s výplatou mezd	
• Výplata mezd zaměstnancům	331.000/221.100
• Odvod SP, ZP	336.000/221.100
• Úhrada jiných srážek ze mzdy	379.000/221.100
• Odvod daně z příjmů	341.000/221.100

Kontokorentní účet

Společnost má také sjednaný kontokorentní účet, pro který je používána analytika 221.800. Na následujícím příkladu si ukážeme úhradu faktury v případě nedostatku peněžních prostředků na běžném účtu a účtování následného přírůstku peněžních prostředků, které jdou nejprve na pokrytí kontokorentu a zbytek poukázán na běžný účet 221.600. Následně musí být zaúčtovány úroky za využití kontokorentu.

– Úhrada FAP	50 000 Kč	
• Úhrada do výše zůstatku BÚ	45 000 Kč	321.000/221.600
• Úhrada nad rámec - kontokorent	5 000 Kč	321.000/221.800
– Zapláceno od zákazníků	10 000 Kč	
• Jde na úhradu kontokorentu	5 000 Kč	221.800/311.000
• Příjem na BÚ	5 000 Kč	221.600/311.000
– Úroky z kontokorentu	500 Kč	562.000/221.600

6.3 Peníze na cestě

V případě odvodu peněžních prostředků z pokladny na běžný účet nebo obráceně účtuje společnost na základě účtu 261.000. Pokud společnost odvádí peněžní prostředky z pokladny na běžný účet, tak na základě výdajového pokladního dokladu účtuje zápisem 261.000/211.100, když má již k dispozici výpis z běžného účtu účtuje zápisem 221.100/261.000.

7 FINANČNÍ ANALÝZA

U vybrané společnosti byla provedena finanční analýza prostřednictvím vertikální a horizontální analýzy majetkové struktury rozvahy, následně byla zpracována analýza čistého pracovního kapitálu a čistých pohotových prostředků. U společnosti byly také analyzovány ukazatele likvidity a aktivity, kdy došlo i k porovnání dob obratu jednotlivých položek rozvahy a ke zjištění obrátového cyklu peněz. Výsledné hodnoty jednotlivých ukazatelů finanční analýzy jsou srovnány s hodnotami v příslušném odvětví. Finanční analýza byla zkoumána za období let 2012-2014.

7.1 Vertikální a horizontální analýza

Výsledky vertikální a horizontální analýzy majetkové struktury můžeme vidět v tabulce (Tab. 2). Dle hodnot uvedených v tabulce je patrné, že analyzovaná společnost je společností obchodní, jelikož přes 90 % celkového majetku tvoří oběžná aktiva, dlouhodobý majetek je zastoupen pouze malou částí a to kolem 5 %. Jako dlouhodobý hmotný majetek jsou evidovány především nákladní automobily, skladová technika, výrobní stroje. Oběžná aktiva reprezentují především zásoby, které zahrnují pouze zboží, jiný typ zásob se zde neobjevuje. Hodnota zboží každoročně roste, v roce 2013 se zásoby na celkových aktivech podílely nižší měrou než v letech ostatních, jelikož v tomto roce došlo k velkému nárůstu pohledávek a to téměř o 50 %. Pohledávky tedy tvoří také významnou část oběžných aktiva, jedná se zejména o pohledávky krátkodobé, dlouhodobé pohledávky tvoří pouze zanedbatelnou část do 1 % na celkových aktivech. Množství krátkodobého finančního majetku každoročně klesalo, zhruba vždy o polovinu a podíl na celkových aktivech se v tom případě také snižoval. Většinu peněžních prostředků tvoří peníze v bankách, podíl peněžních prostředků na celkových aktivech nedosahuje ani 0,5 %. Časové rozlišení představují zejména náklady příštích období, které byly tvořeny společností čím dál častěji, naopak hodnota příjmů příštích období každoročně klesala.

Tabulka 2 Horizontální a vertikální analýza majetkové struktury společnosti v letech 2012 – 2014 (vlastní zpracování dle rozvahy společnosti)

(v %)	2014	2013	2012	2014/2013	2013/2012
AKTIVA CELKEM	100%	100%	100%	18%	24%
Dlouhodobý majetek	4,21%	3,16%	5,23%	57%	-25%
Oběžná aktiva	93,92%	94,73%	92,69%	17%	27%
Zásoby	50,21%	39,94%	41,31%	48%	20%
Pohledávky	42,34%	51,91%	43,64%	-4%	47%
KFM	1,37%	2,88%	7,74%	-44%	-54%
Časové rozlišení aktiv	1,88%	2,11%	2,08%	5%	26%

Jak již bylo řečeno, společnost spadá do skupiny odvětví 46, analýzu tohoto odvětví můžeme vidět v tabulce (Tab. 3). Z analýzy majetkové struktury odvětví je patrné, že dané odvětví má větší podíl dlouhodobého majetku, na rozdíl od naší společnosti, a to kolem 30 %. Další odlišností je, že odvětví má daleko nižší podíl zásob než naše společnost a hodnota zásob se buď zvyšuje jen patrně, nebo dokonce v roce 2014 klesá o 9 %, navíc odvětví kromě zboží, eviduje také materiál, nedokončené výrobky, polotovary a zvířata a výrobky, souhrnně není ovšem jejich podíl na celkových aktivech větší než 1,7 %. Hodnota pohledávek je v odvětví dvojnásobně vyšší než hodnota zásob, na rozdíl od naší společnosti, kdy jsou pohledávky a zboží na stejné úrovni v roce 2012, společnost se přiblížila odvětví v následujících letech, kdy jsou pohledávky již vyšší než zboží a to přibližně o 10 %. Zatímco množství krátkodobého finančního majetku v naší společnosti klesá, v odvětví je situace odlišná, jelikož jeho hodnota spíše roste a tím pádem se podílí na celkových aktivech vyšší měrou a to kolem 8 %, této hodnotě se naše společnost přiblížila pouze v roce 2012. Hodnota časového rozlišení v odvětví je o něco nižší než v naší společnosti, a navíc každoročně klesá.

Tabulka 3 Horizontální a vertikální analýza majetkové struktury odvětví v letech 2012 – 2014 (vlastní zpracování dle Ministerstva průmyslu a obchodu, ©2005a; ©2005b)

(v %)	2014	2013	2012	2014/2013	2013/2012
AKTIVA CELKEM	100%	100%	100%	-5%	2%
Dlouhodobý majetek	33,40%	33,31%	33,42%	-5%	1%
Oběžná aktiva	65,75%	65,30%	65,12%	-4%	2%
Zásoby	18,39%	19,27%	19,30%	-9%	2%
Pohledávky	38,74%	37,84%	39,13%	-3%	-2%
KFM	8,61%	8,19%	6,68%	0%	25%
Časové rozlišení aktiv	0,85%	1,39%	1,46%	-41%	-3%

7.2 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál byl počítán ze strany aktiv, hodnota krátkodobého cizího kapitálu je součtem krátkodobých závazků a krátkodobých bankovních úvěrů. V tabulce (Tab. 4) můžeme vidět vývoj ČPK v jednotlivých letech, společnost má větší množství oběžných aktiv než krátkodobých cizích zdrojů, tudíž je hodnota ČPK kladná, což znamená, že společnost má tzv. volný kapitál, který může využít pro svou činnost. Hodnota ČPK je kladná hlavně z důvodu velkého množství zásob a pohledávek, ovšem pokud bychom vzali v úvahu nejlikvidnější část oběžných aktiv, tj. krátkodobé finanční prostředky, tak společnost nemá dostatek peněžních prostředků, z kterých by uhradila své krátkodobé závazky, tudíž čisté pohotové prostředky nabývají záporných hodnot, což můžeme vidět v tabulce (Tab. 5).

Tabulka 4 Vývoj ČPK ve společnosti v letech 2012 - 2014 (vlastní zpracování dle rozvahy společnosti)

(v tis. Kč)	2014	2013	2012
ČPK	24 767	24 257	28 192

Tabulka 5 Vývoj ČPP ve společnosti v letech 2012 - 2014 (vlastní zpracování dle rozvahy společnosti)

(v tis. Kč)	2014	2013	2012
ČPP	- 120 112	- 98 062	- 63 190

7.3 Ukazatele likvidity

Při výpočtu ukazatelů likvidity nebyly prováděny žádné úpravy o dlouhodobé pohledávky či časové rozlišení a to z důvodu srovnatelnosti s odvětvím, nicméně jelikož jsou hodnoty těchto ukazatelů zanedbatelné, na konečný výsledek nemají zásadní vliv.

Výpočty jednotlivých ukazatelů likvidity společnosti můžeme vidět v tabulce (Tab. 6), následně v další tabulce (Tab. 7) jsou uvedeny hodnoty likvidity v odvětví.

Ukazatel běžné likvidity společnosti nám říká, že hodnota oběžných přesahuje 1,2 krát hodnotu krátkodobých závazků v roce 2014, situace v odvětví je o něco lepší, kde jsou oběžná aktiva až 1,45 krát větší. Odvětví se tedy mírně blíží dolní hranici doporučené hodnoty 1,5,

společnost dosahovala nejlepších hodnot v roce 2012 a to 1,39, ale i tak je běžná likvidita nízká.

Pohotová likvidita společnosti je také horší než likvidita v odvětví. Pohotová likvidita naší společnosti nedosahuje ani hodnoty 1 (na rozdíl od odvětví), tzn., že hodnota pohledávek a krátkodobého finančního majetku není dostačující na pokrytí krátkodobých cizích zdrojů.

Jak již bylo zmíněno, společnost má velmi malé množství peněžních prostředků, což působí negativně i na peněžní likviditu, která je velmi nízká. Situace v odvětví je daleko lepší a hodnoty se mírně blíží hodnotám doporučeným.

Tabulka 6 Ukazatele likvidity společnosti v letech 2012-2014 (vlastní zpracování dle rozvahy společnosti)

	2014	2013	2012
Běžná likvidita	1,20	1,24	1,39
Pohotová likvidita	0,56	0,72	0,77
Peněžní likvidita	0,02	0,04	0,12

Tabulka 7 Ukazatele likvidity odvětví v letech 2012-2014 (vlastní zpracování dle Ministerstva průmyslu a obchodu, ©2005a; ©2005b)

	2014	2013	2012
Běžná likvidita	1,45	1,45	1,42
Pohotová likvidita	1,04	1,02	1,00
Peněžní likvidita	0,19	0,18	0,15

7.4 Ukazatele aktivity

Hodnoty byly počítány z tržeb za zboží a také za prodej výrobků a služeb, jelikož společnost při prodeji zboží poskytuje také případné služby. Doba obratu zásob byla počítána také z nákladů na prodané zboží. Pro přepočítání doby obratu na dny byla hodnota vynásobena 360.

Analýzu jednotlivých ukazatelů aktivity můžeme vidět v tabulce (Tab. 8) a pro srovnání hodnot s odvětvím je provedena analýza aktivity u daného odvětví v tabulce (Tab. 9).

Po analýze ukazatelů aktivity je zřejmé, že zásoby se nám v tržbách vrátí přibližně za 37 dnů, v roce 2014 ale až za 47 dnů, tzn., že po tuto dobu budeme mít vázány peněžní prostředky

v zásobách, v roce 2014 je vázanost peněžních prostředků delší vzhledem k rychlejšímu růstu zásob oproti tržbám. Situace je o něco lepší v odvětví, kdy se nám peněžní prostředky vrátí za 30 až 35 dnů. Pro srovnání můžeme vidět, že při výpočtu doby obratu zásob z nákladů se počet dnů ještě zvyšuje. Vzhledem k lepším hodnotám doby obratu zásob v odvětví, dosahuje lepších hodnot i ukazatel rychlosti obratu, tzn., že v odvětví se zásoby obrátí vícekrát než u naší společnosti, tím pádem zásoby odvětví více přispívají k tvorbě zisku.

Doba obratu pohledávek je naopak daleko lepší v naší společnosti a to zhruba o 60 %, kdy naší společnosti se pohledávky přemění na peněžní prostředky v roce 2014 za 40 dní, tzn., daleko rychleji než v odvětví, kde podnik získá peněžní prostředky z pohledávek až za 64 dnů. Důvodem může být to, že naše společnost využívá služeb faktoringových společností a tím pádem má větší část pohledávek uhrazeno do 2 dnů po fakturaci. V závislosti na době obratu se také pohledávky společnosti vícekrát obrátily v tržbách, než v případě odvětví.

Doba obratu závazků dosahuje hodnot srovnatelných s odvětvím, výjimkou je rok 2012, jelikož v tomto roce bylo čerpáno méně krátkodobých bankovních úvěry oproti rokům následujícím, tudíž je hodnota doby obratu závazků výrazně nižší. Vyšší hodnota doby obratu závazků společnosti umožňuje po dobu delší než dva měsíce čerpat dodavatelský úvěr, což je výhodné, jelikož jde o levný zdroj financování.

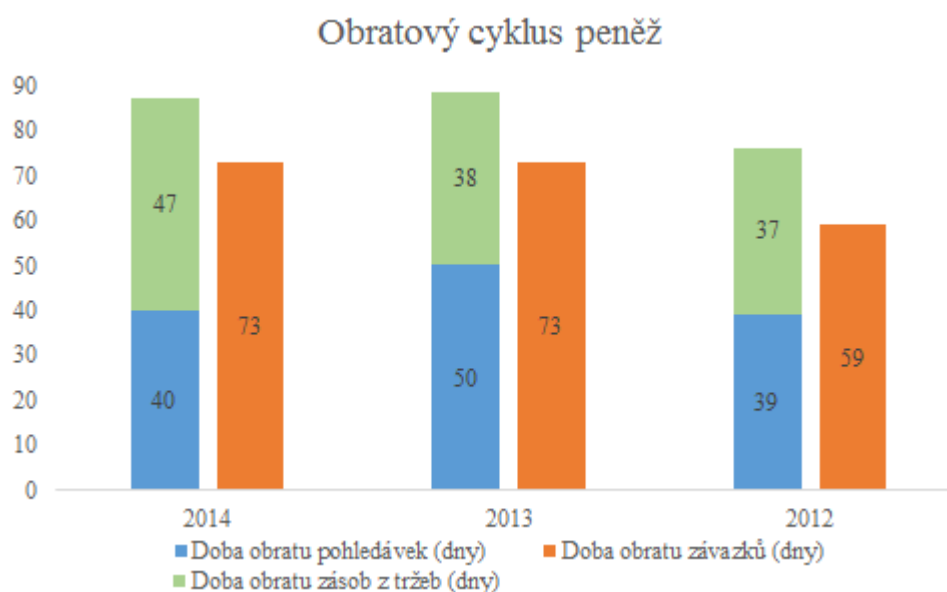
Tabulka 8 Ukazatele aktivity společnosti v letech 2012-2014 (vlastní zpracování dle rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti)

	2014	2013	2012
Doba obratu zásob z tržeb (dny)	46,48	37,78	36,55
Doba obratu zásob z nákladů (dny)	51,34	42,03	40,91
Rychlost obratu zásob	7,75	9,53	9,85
Doba obratu pohledávek (dny)	39,19	49,11	38,62
Rychlost obratu pohledávek	9,19	7,33	9,32
Doba obratu závazků (dny)	72,30	72,39	58,83
Rychlost obratu závazků	4,98	4,97	6,12

Tabulka 9 Ukazatele aktivity odvětví v letech 2012-2014 (vlastní zpracování dle Ministerstva průmyslu a obchodu, ©2005a; ©2005b)

	2014	2013	2012
Doba obratu zásob z tržeb (dny)	30,13	34,17	32,59
Doba obratu zásob z nákladů (dny)	34,42	39,54	37,58
Rychlost obratu zásob	11,95	10,54	11,05
Doba obratu pohledávek (dny)	63,46	67,10	66,07
Rychlost obratu pohledávek	5,67	5,37	5,45
Doba obratu závazků (dny)	74,28	80,04	77,30
Rychlost obratu závazků	4,85	4,50	4,66

Na obrázku (Obr. 3) můžeme vidět srovnání dob obratu pohledávek, závazků a zásob společnosti. Ve všech letech dosahují hodnoty doby obratu závazků vyšších hodnot než hodnoty doby obratu pohledávek, což znamená, že společnost dostane od svých odběratelů zaplacenou dřív, než sama zaplatí svým dodavatelům, využívá tak levného dodavatelského úvěru, který ovšem nestačí na pokrytí zásob, jelikož je jejich doba obratu příliš vysoká. Obrátový cyklus peněz je tedy v roce 2014 čtrnáct dní, v roce 2013 patnáct dní a v roce 2012 sedmáct dnů, po tuto dobu jsou v jednotlivých letech vázány peníze v nepeněžní formě. Pozitivní správou je, že se obrátový cyklus každoročně snižuje, společnost tak potřebuje méně peněžních prostředků pro zajištění provozu.

Obr. 3 Obrátový cyklus peněz společnosti v letech 2012-2014 (vlastní zpracování dle rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti)

To, že společnost využívá levného dodavatelského úvěru, není tak úplně pravda, jelikož značné množství krátkodobých závazků tvoří krátkodobé bankovní úvěry. Kdybychom při výpočtu doby obratu závazků tuto hodnotu vyloučili, byla by doba obratu závazku zhruba na úrovni doby obratu pohledávek a společnosti by tak chyběli peněžní prostředky na úhradu dodavatelům a zajištění svého provozu, proto společnost využívá i krátkodobých bankovních úvěrů.

8 ZHODNOCENÍ ANALÝZ A DOPORUČENÍ

Analyzovaná společnost je společností obchodní, zabývá se dodávkou hutního materiálu a poskytováním služeb, které s dodávkou hutního materiálu souvisejí. Pořízené zboží společnost účtuje způsobem A, přičemž náklady související s pořízením účtuje do nákladů a ročně počítá koeficient, díky kterému nedochází ke zkreslení hospodářského výsledku, zboží je vyskladňováno na základě váženého aritmetického průměru. Společnost je také plátcem daně z přidané hodnoty, tudíž musí při svém účtování zohledňovat i tuto daň. Společnost obchoduje také velmi často se zahraničím, především se sousedními státy, ale např. i s Itálií, tudíž musí fakturu přepočítat kurzem České národní banky vyhlášeným v den vystavení faktury. Při nákupu zboží ze třetích zemí, jako jsou Ukrajina a Srbsko musí navíc zaplatit celní služby. Jelikož společnost obchoduje s hutním materiálem, na který se vztahuje režim přenesení daňové povinnosti, musí u tuzemských plátců sledovat hodnotu základu daně zboží bez DPH a případně uplatnit tento režim. Společnost také využívá faktoringových služeb, tudíž dostane za své pohledávky zapláceno dříve a může peníze dále investovat.

Na základě provedené finanční analýzy je zřejmé, že je oběžný majetek pro společnost velmi důležitý, jelikož tvoří přes 90 % celkového majetku společnosti. Majetek společnosti je tvořen převážně zbožím a krátkodobými pohledávkami, hodnota peněžních prostředků je velmi nízká. Jelikož má společnost velké množství oběžného majetku vzhledem ke krátkodobým cizím zdrojům, je hodnota čistého pracovního kapitálu kladná a společnost má volné peněžní prostředky, což ovšem není tak dobré, jak by se na první pohled mohlo zdát, jelikož jsou volné peněžní prostředky především vázány v hodnotě zásob a krátkodobých pohledávek. Společnost má ovšem malé množství krátkodobého finančního majetku, což dokazuje i výpočet ukazatele čistých peněžních prostředků, který dosahuje záporných hodnot a společnost tak nemůže uhradit své krátkodobé závazky z těchto zdrojů. Pokud by tedy společnost potřebovala uhradit neočekávané závazky, musela by využít krátkodobých bankovních úvěrů, což by se mohlo příliš prodrazdit. Proto by společnost měla držet více peněžních prostředků v nejlikvidnější složce oběžných aktiv a nemusela by si tak půjčovat dražší cizí zdroje.

Je patrné, že společnost cizích zdrojů využívá a to především krátkodobých bankovních úvěrů, což působí negativně i na likviditu společnosti. Likvidita dosahuje velmi špatných hodnot, nedosahuje hodnot doporučených, a hodnoty jsou navíc horší i v případě srovnání s odvětvím. Nejlepších výsledků dosáhla likvidita pohotová, a to díky velkému množství zásob společnosti.

Velké množství zásob ve společnosti zase negativně působí na ukazatele aktivity, doba obratu zásob je delší, což není příznivé, jelikož tak zásoby nepřispívají tolik k tvorbě zisku. Situace je daleko lepší u pohledávek, kdy není doba obratu tak dlouhá a dosahuje daleko lepších hodnot než v odvětví. Na obrat pohledávek působí i fakt, že společnost využívá služeb faktoringových společností a má tak většinu pohledávek splatných do dvou dnů a pohledávky se tedy v tržbách obrátí vícekrát. Doba obratu závazků dosahuje vyšších hodnot, což je žádoucí, jelikož společnost může využívat levného dodavatelského úvěru po delší dobu, ovšem to není úplně tak pravda, jelikož kdybychom z hodnoty závazků vyřadili hodnotu krátkodobých bankovních úvěrů, které tvoří značnou část těchto závazků, byla by doba obratu daleko nižší, zhruba na úrovni doby obratu pohledávek a společnost by chyběli peněžní prostředky na úhradu svých závazků a navíc na zajištění svého provozu, i to je důvod k tomu, proč společnost využívá větší množství krátkodobých bankovních úvěrů. Společnost by si proto měla hlídat množství těchto závazků, aby neměla problém se zadlužeností. Bylo by vhodné, aby se společnost snažila vyjednat se svými dodavateli delší dobu splatnosti a nemusela by využívat takové velké množství krátkodobých bankovních úvěrů, jelikož by peníze získané z tržeb posloužili na úhradu těchto závazků. Delší doba splatnosti by měla pozitivní vliv i na dobu obratu závazků.

Společnosti bych na základě provedených analýz doporučila držet větší množství peněžních prostředků, které by byly k dispozici na úhradu závazků a běžných potřeb společnosti, například tím, že by společnost nedržela na skladě množství zásob, které akutně nepotřebuje, jelikož zásoby zbytečné vážou tyto peněžní prostředky, které by společnost mohla mít k dispozici. Tímto krokem by došlo ke zlepšení hodnot ukazatele doby obratu zásob a také peněžní likvidity, jelikož je stávající hodnota této likvidity velmi špatná. Dále by se stávající situace mohla zlepšit vyjednáváním delší doby splatnosti závazků u svých stálých dodavatelů, čímž by společnost nepotřebovala takové množství krátkodobých bankovních úvěrů a firma by tak dosahovala i lepších výsledků v případě likvidity.

ZÁVĚR

Jak již bylo několikrát zmíněno, oběžný majetek je pro analyzovanou společnost velmi důležitý, jelikož tvoří většinu majetku společnosti. Cílem bakalářské práce bylo zanalyzovat oběžný majetek a navrhnout případné doporučení pro zlepšení finančního hospodaření společnosti. Ke splnění tohoto cíle bylo nejprve nutné provést literární rešerši problematiky týkající se oběžného majetku, jeho oceňování, účtování a finanční analýzy. Následně byly získané poznatky aplikovány na konkrétní společnost.

U společnosti, která obchoduje s hutním materiálem, bylo zkoumáno oceňování a nejběžnější případy týkající se účtování, především bylo rozlišeno účtování související s nákupem a prodejem zboží, ve vztahu k dani z přidané hodnoty a také režim přenesení daňové povinnosti, který se na analyzovanou společnost vztahuje. Bylo zachyceno účtování při pořízení zboží a znázorněno i následné vyskladnění, dále byly účtováno o dalších skutečnostech, o kterých se ve společnosti běžně účtuje, např. účtování o poskytnutých zálohách, stravenkách, reklamaci, účtování opravných položek, mank a přebytků účtování operací související s koncem roku a účtování související s peněžními prostředky. Bylo také popsáno využití služeb faktoringových společností a vše bylo doplněno konkrétním příkladem.

Dále byl nezbytný sběr dat z účetních výkazu společnosti a údajů Ministerstva průmyslu a obchodu za období 2012 až 2014. Tyto data byly na základě finanční analýzy porovnány, objasněny vzájemné vztahy, došlo k srovnání s příslušným odvětvím, což je velmi důležité, jelikož vyhodnocení výsledků jen na základě doporučených hodnot by nebylo příliš přesné.

Na základě provedených analýz bylo zjištěno, že společnost drží velmi malé množství peněžních prostředků, tudíž nemůže dostatečně hradit své krátkodobé závazky a běžný provoz, využívá tak krátkodobých bankovních úvěrů, což nemá dobrý dopad na likviditu společnosti. Díky využití faktoringových služeb dosahují hodnoty doby obratu pohledávek příznivých hodnot, nicméně doba obratu zásob je příliš dlouhá, kvůli velkému množství zásob na skladě, doba obratu závazků dosahuje přijatelných hodnot hlavně z důvodu velkého množství bankovních úvěrů.

Na základě provedených analýz byly společnosti navrženy doporučení pro zlepšení finančního hospodaření a došlo tak ke splnění hlavního cíle bakalářské práce. Společnost by kromě těchto doporučení měla vzít v úvahu i výši krátkodobých bankovních úvěrů a měla by se dále zaměřit i na to, aby nedosahovala příliš vysoké zadluženosti.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BOHDALOVÁ, Marie, 2015. Přenesení daňové povinnosti neboli reverse charge. In: *uctovani.net* [online]. 30. 07. 2015 [cit. 2016-02-11]. Dostupné z: <http://www.uctovani.net/clanek.php?t=Prenesení-danové-povinnosti-neboli-reverse-charge&idc=217>
- CZ NACE, ©2016. NACE kódy. *Nace.cz* [online]. [cit. 2016-03-14]. Dostupné z: <http://www.nace.cz/nace/46-72-velkoobchod-s-rudami-kovy-a-hutnimi-vyrobky/>
- ČESKO. Vyhláška ze dne 6. listopadu 2002 č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 174, s. 9690. Dostupný také z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=54043&nr=500~2F2002&rpp=15#local-content>
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, ©2016. Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE). *Czso.cz* [online]. [cit. 2016-03-14]. Dostupné z: http://apl.czso.cz/iSMS/klaspol.js_p?kodklas=80004&kodcis=5103&ciselid=294361
- Finanční zpravodaj*. Praha: Ministerstvo financí ČR, 1967-. ISSN 0322-9653. 1x měsíčně. Dostupný také z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/financni-zpravodaj/2003/financni-zpravodaj-cislo-11-1212003-1641>
- FROŠCHOVÁ, Lenka, 2015. Novela prováděcí vyhlášky k zákonu o účetnictví pro rok 2016. In: *Danarionline* [online]. 1. 12. 2015 [cit. 2016-02-10]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d52176v63901-novela-provadeci-vyhlasky-k-zakonu-o-ucetnictvi-pro-rok-2016/>
- HRDÝ, Milan a Michaela KRECHOVSKÁ, 2013. *Podnikové finance v teorii a praxi*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 267 s. ISBN 978-80-7478-011-0.
- KALOUDA, František, 2015. *Finanční analýza a řízení podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-526-5.
- KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ, 2015. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firem*. Vydání první. V Praze: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-538-1.
- LOUŠA, František, 2012. *Zásoby: komplexní průvodce účtováním a oceňováním*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 180 s. ISBN 978-80-247-4115-4.
- MARKOVÁ, Hana, 2016. *Daňové zákony 2016: Úplná znění platná k 1.1.2016*. 25.vyd. Praha: Grada, 288 s. ISBN 978-80-271-0022-4.

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, ©2005. Finanční analýza podnikové sféry za rok 2014 - Tabulková příloha k finanční analýze. *Mpo.cz* [online]. [cit. 2016-03-31]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument157262.html>

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, ©2005. Finanční analýza podnikové sféry se zaměřením na konkurenceschopnost sledovaných odvětví za rok 2013 - Tabulky 2013. *Mpo.cz* [online]. [cit. 2016-03-31]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument150081.html>

MRKOSOVÁ, Jitka, 2015. *Účetnictví 2015: učebnice pro SŠ a VOŠ*. 1. vyd. Brno: Edika, ix, 291 s. ISBN 978-80-266-0623-9.

PILÁTOVÁ, Jana a Jaroslav RICHTER, 2011. *Pohledávky a jejich řešení v podnikové praxi: praktická řešení a vzory, daňová a účetní problematika, vybraná související ustanovení*. 2. vyd. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7263-678-5.

REŽŇÁKOVÁ, Mária, 2010. *Řízení platební schopnosti podniku*. 1. vyd. Praha: Grada, 191 s. ISBN 978-80-247-3441-5.

RŮČKOVÁ, Petra, 2015. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-5534-2.

SPÁČILOVÁ, Barbora, 2013. Odvod DPH z inventarizačních rozdílů a jeho případná daňová uznatelnost. In: *edmutilitas.cz* [online]. 06. 08. 2013 [cit. 2016-02-13]. Dostupné z: <http://edmutilitas.cz/odvod-dph-z-inventarizacnich-rozdilu-a-jeho-pripadna-danova-uznatelnost/#.VuF1XTjhDIU>

STROUHAL, Jiří, 2013. *Oceňování v účetnictví*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 417 s. ISBN 978-80-7478-366-1.

SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ, 2015. *Podniková ekonomika*. 6., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, xxviii, 526 s. ISBN 978-80-7400-274-8.

ŠANTRŮČEK, Jaroslav a David ŠTĚDRA, 2012. *Pohledávky, jejich cese a hodnota*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Oeconomica. ISBN 978-80-245-1920-3.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ, 2013. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4702-6.

WARREN, Carl S, c2015. *Survey of accounting*. 7th ed. Stamford, CT: Cengage Learning/South-Western. ISBN 978-1-285-18348-0.

ŽÍDKOVÁ, Ludmila, 2015. Hlavní změny v postupech účtování od 1.1.2015. In: *econsulting* [online]. 14. 12. 2016 [cit. 2016-02-10]. Dostupné z: <http://www.e-cons.cz/blog/danove-zakony-blog/hlavni-zmeny-v-postupech-uctovani-od-1-1-2016/>

Interní zdroje:

Internetové stránky společnosti

Rozvaha společnosti

Směrnice společnosti

Výkaz zisku a ztráty společnosti

Výroční zpráva společnosti

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČNB	Česká národní banka
ČPK	Čistý pracovní kapitál
ČPP	Čisté pohotové prostředky
DDHM	Drobný dlouhodobý hmotný majetek
DDNM	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
FAP	Faktura přijatá
FAV	Faktura vydaná
KFM	Krátkodobý finanční majetek
KZ	Konečný zůstatek
OA	Oběžná aktiva
PC	Pořizovací cena
PZ	Počáteční zůstatek
SA	Stálá aktiva
SP	Sociální pojištění
VK	Vlastní kapitál
ZP	Zdravotní pojištění

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Schéma koloběhu oběžného majetku	11
Obr. 2 Výpočet ČPK ze strany aktiv a ze strany pasiv	27
Obr. 3 Obrátový cyklus peněz společnosti v letech 2012-2014	56

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Výpočet váženého aritmetického průměru	36
Tabulka 2 Horizontální a vertikální analýza majetkové struktury společnosti v letech 2012 – 2014	52
Tabulka 3 Horizontální a vertikální analýza majetkové struktury odvětví v letech 2012 – 2014	52
Tabulka 4 Vývoj ČPK ve společnosti v letech 2012 - 2014	53
Tabulka 5 Vývoj ČPP ve společnosti v letech 2012 - 2014	53
Tabulka 6 Ukazatele likvidity společnosti v letech 2012-2014	54
Tabulka 7 Ukazatele likvidity odvětví v letech 2012-2014	54
Tabulka 8 Ukazatele aktivity společnosti v letech 2012-2014	55
Tabulka 9 Ukazatele aktivity odvětví v letech 2012-2014	56